

KERKENBELEIDSPLAN VILVOORDE

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

23/04/2025

Ten geleide:

Het doel van dit sjabloon is niet meer of niet minder dan tot een goed kerkenbeleidsplan komen. In dit sjabloon is bij de 'decretaal verplichte velden' (cultuurhistorische waarde, beschermingsstatuut, bouwfysische toestand, eigendomstoestand, situering in de ruimtelijke omgeving, actueel gebruik, onderbouwde toekomstvisie met plan van aanpak) meegegeven hoe die velden uit te diepen zijn. Daarnaast bevat het bijkomende relevante velden – in de tekst aangeduid als 'optioneel'.

Daarmee wil het Platform Toekomst Parochiekerken je op weg helpen. Met dit sjabloon breng je de belangrijkste randvoorwaarden in kaart voor vervolgstappen zoals participatietrajecten en bestemmingsstudies. Het sjabloon laat toe dat je een strategisch kader uitdiept waarbinnen het lokaal bestuur en de kerkbesturen de parochiekerken behartigen.

Het opzet van het sjabloon is vooral *beschrijvend*. Pas de laatste hoofdstukken *interpreteren* de basisgegevens en beschrijvingen uit de voorgaande delen. Zo kom je tot een visie en plan van aanpak. Op die manier zoekt dit sjabloon naar een veralgemeende objectiviteit, niet in het minst om in latere fases allerlei toevalligheden, veranderingen en onverwachte gebeurtenissen het hoofd te bieden. Een bijkomend voordeel van dat streven naar objectiviteit op diverse vlakken (erfgoed, architectuur, bouwtechniek, context, gebruik ...) is dat je beter in staat bent om in te schatten welke expertise nodig is om eventuele volgende fasen tot een goed einde te brengen.

Het zijn de gemeente en de kerkbesturen die doorgaans dit sjabloon invullen, of, als een andere partij het plan opmaakt, ten minste onderschrijven wat op deze pagina's opgenomen is.

In bepaalde gemeenten kan de Intergemeentelijke Onroerend Erfgoeddienst (IOED) of de streekintercommunale advies verlenen of ondersteunen bij de opmaak van het plan. Bij twijfel: contacteer de instanties zelf of roep de hulp in van het Platform Toekomst Parochiekerken. Als er vragen zijn over bepaalde elementen in dit sjabloon of als er een vraag is naar externe begeleiding, contacteer dan ook het Platform Toekomst Parochiekerken. Wij helpen je graag op weg.

Dit sjabloon werd opgesteld door PARCUM vzw en aangevuld door het Platform Toekomst Parochiekerken. Het dient als houvast bij het opstellen van een kerkenbeleidsplan.

PARCUM vzw
Abdij van Park 7
3001 Leuven

www.parcum.be
info@parcum.be
016 40 60 73

BTW 0461.895.885
RPR Leuven

Platform Toekomst Parochiekerken
Bischoffsheimlaan 1-8
1000 Brussel

www.toekomstparochiekerken.be
info@toekomstparochiekerken.be
02 207 54 49

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL.....	4
INLEIDING	6
Betrokken partijen en contactpersonen	8
1. SITUERING KERKGEBOUWEN	9
2. FICHE PER KERKGEBOUW	10
2.1. Onze-Lieve-Vrouw van Goede Hoop in Vilvoorde.....	10
2.1.1. Identificatie.....	10
2.1.2. Beschrijving.....	12
2.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	21
2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	23
2.2. Sint-Aloysius van Gonzaga in Koningslo	24
2.2.1. Identificatie.....	24
2.2.2. Beschrijving.....	25
2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	29
2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	30
2.3. Sint-Antonius Abt in Houtem	31
2.3.1. Identificatie.....	31
2.3.2. Beschrijving.....	33
2.3.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	41
2.3.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	42
2.4. Sint Jozef in Far-West	43
2.4.1. Identificatie.....	43
2.4.2. Beschrijving.....	44
2.4.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	50

2.4.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	51
2.5. Sint Martinus in Peutie	52
2.5.1. Identificatie.....	52
2.5.2. Beschrijving.....	54
2.5.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	63
2.5.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	64
2.6. Heilige Wivina in Faubourg.....	65
2.6.1. Identificatie.....	65
2.6.2. Beschrijving.....	66
2.6.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	71
2.6.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	72
3. NAAR EEN TOEKOMSTVISIE	73
3.1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie.....	73
3.1.1. Onze Lieve Vrouw van Goede Hoop, centrum	74
3.1.2. Sint Aloysius van Gonzaga, Koningslo	75
3.1.3. Sint-Antonius Abt, Houtem	75
3.1.4. Sint-Jozef, Far West	76
3.1.5. Sint-Martinus, Peutie.....	77
3.1.6. Heilige Wivina.....	78
BESLUIT.....	81

INLEIDING

Dit kerkenbeleidsplan omvat volgende gebouwen voor de rooms-katholieke eredienst op het grondgebied van de gemeente Vilvoorde:

- Onze Lieve Vrouw van Goede Hoop, Portaels plein zn, Vilvoorde
- Sint-Aloysius van Gonzaga, Romeinsesteenweg 55, Koningslo
- Sint-Antonius Abt, Trekelsstraat (Karel) 48, Vilvoorde
- Sint-Jozef, Gevaertstraat 24, Far-West
- Sint-Martinus, Kerkstraat 43, Peutie
- Heilige Wivina (voormalige Sint Antonius van Padua), Hoveniersstraat 58, Faubourg

Het kerkenbeleidsplan is een geactualiseerde versie van het kerkenbeleidsplan uit 2018, dat werd voorgedaan door een kerkenplan in 2015. In 2024-2025 werd eveneens een nieuw pastoraal plan opgemaakt.

Het kerkenbeleidsplan werd opgesteld in overleg met de verschillende parochies en de stad Vilvoorde. We hernemen en herbekijken de inventaris en analyse en bepaalden een nieuwe toekomstvisie voor de Parochiezone Vilvoorde.

Tijdens de overkoepelende overlegvergadering op 4 februari werden de verschillende plannen van de kerkfabriek voorgelegd en besproken. In de daaropvolgende weken worden de verschillende plannen samengevoegd tot geheel. Op 19 maart kwamen alle partijen samen om een laatste keer over het kerkenbeleidsplan te gaan alvorens te finaliseren en in te dienen ter goedkeuring.

Dit kerkenbeleidsplan werd opgemaakt in overleg tussen de gemeente Vilvoorde, het centraal kerkbestuur van Vilvoorde en alle kerkfabrieken die eronder ressorteren en werd vervolgens goedgekeurd:

- door de bisschop van Aartsbisdom Mechelen-Brussel op (datum)
- door de gemeenteraad van de gemeente Vilvoorde op (datum)

Het (huidig en toekomstig) gebruik van de verschillende kerken van Vilvoorde is vastgelegd in een zgn. kerkenbeleidsplan, opgesteld door het centraal kerkbestuur en de verschillende kerkfabrieken van Vilvoorde. Dit plan werd een eerste keer goedgekeurd door de gemeenteraad op 19 oktober 2015. Een aanpassing van dit plan (nodig om in aanmerking te kunnen komen voor erfgoedpremies) gebeurde in 2018 (goedgekeurd door de gemeenteraad dd. 17 december 2018).

Het kerkenbeleidsplan van Vilvoorde handelt over 6 kerken: Onze-Lieve-Vrouw van Goede Hoop (centrum), Sint-Aloysius van Gonzaga (Koningslo), Sint-Antonius Abt (Houtem), Sint-Jozef (Far-West), Sint-Martinus (Peutie) en Heilige Wivina in Faubourg (voormalige Sint-Antonius van Padua) (Faubourg).

De basiliek van Onze-Lieve-Vrouw van troost valt buiten het kerkenbeleidsplan aangezien dit geen parochiekerk is. In de vorige kerkenplannen werd opgenomen dat de Sint Jan Berchmans parochie werd opgegeven en de kerk gesloopt werd. Ook de Opheffing van de Parochie Heilig het Kassei heeft reeds plaatsgevonden. Beide kerken worden niet meer behandeld.

Ondertussen is ook de parochie van de Heilige Wivina opgeheven en werd samengevoegd met de parochie 'Onze Lieve Vrouw van Goede Hoop'. De kerk wordt momenteel niet meer gebruikt.

De overige kerken worden hoofdzakelijk gebruikt voor liturgische activiteiten, doopsel, huwelijken en uitvaarten. We kunnen een onderscheid maken tussen de hoofdkerk (centrum) waar wekelijkse missen plaatsvinden en een grote gemeenschap resideert en de overige 4 lokale kerken die afwisselend (Koningslo - Houtem en Peutie - Far West) tweewekelijkse vieringen houden voor een kleine gemeenschap.

In de toekomstvisie opgenomen in het kerkenbeleidsplan is voorzien dat deze kerken hun liturgische functie behouden, alvast voor de komende legislatuur, maar dat ze daarnaast ook worden opengesteld voor andere initiatieven (zgn. valorisatie) en indien nodig zal een herbestemmingsonderzoek worden opgestart.

In dit kerkenbeleidsplan worden allereerst de betrokken kerkgebouwen ruimtelijk gesitueerd. Vervolgens volgt een bespreking van elke kerk afzonderlijk. Aan bod komen een beschrijving, een situering in de ruimtelijke omgeving en een beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie. Aan het einde van dit document is er een overzichtstabel opgenomen met de genomen opties (per kerk), de visie die hieraan ten grondslag ligt en het traject dat is of zal worden opgestart om deze toekomstige invulling te realiseren.

Handtekening bisdom

Handtekening gemeente

Betrokken partijen en contactpersonen

Pastorale verantwoordelijken:

- Geert Aelbrecht (Zonepastoor)
- Jan Van Achter (Meewerkend priester)

Kerk O.-L.-Vrouw van Goede Hoop:

- Ludo De Groef (voorzitter), ludo.m.j.degroef@gmail.com, 0475 27 70 37

Kerk St.-Aloysius van Gonzaga, Koningslo:

- Godfried Vande Cauter, godfried.vandecauter@proximus.be, 0473 51 93 90
- Erik Moyson (penningmeester), erik.moyson@telenet.be, 0478 36 52 05

Kerk St.-Antonius abt, Houtem:

- Etienne Franck, dut@live.be, 0477 45 46 51

Kerk St.-Jozef, Far West:

- Hugo Uyttebroeck (voorzitter), hugo.uyttebroeck@skynet.be, 0476 50 47 08
- Armand Jacobs (penningmeester), armandk.jacobs@skynet.be, 0473 74 71 12

Kerk St.-Martinus, Peutie:

- Lucien Vanden Broeck, lucienrosaline@skynet.be, 0478 45 01 20
- Marc Van Asch (secretaris), mvanasch@gmail.com,

Heilige Wivina, Faubourg:

- Ludo De Groef, ludo.m.j.degroef@gmail.com, 0475 27 70 37

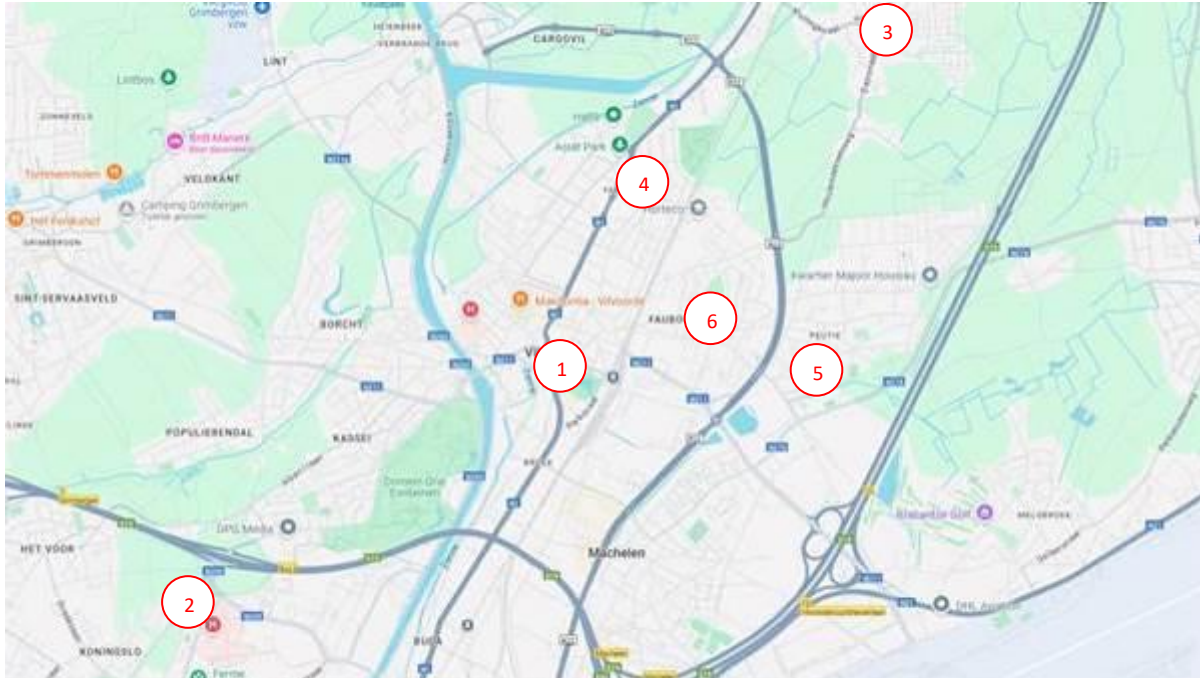
Centraal Kerkbestuur:

- Ludo De Groef (voorzitter), ludo.m.j.degroef@gmail.com, 0475 27 70 37
- Erik Moyson (secretaris), erik.moyson@telenet.be, 0478 36 52 05
- Etienne Franck (lid), dut@live.be, 0477 45 46 51
- Marc Van Asch (expert), mvanasch@gmail.com,

Stad Vilvoorde:

- Jo De Ro (Burgemeester)
- Robin Ramaekers (kabinetsmedewerker burgemeester)
- Tine Paredis (eerste schepen, schepen voor wonen, klimaat, toerisme en properheid)
- Katrien Vaes (vijfde schepen, schepen voor openbare werken, burgerzaken en cultuur)
- Jeroen Bergers (tweede schepen, schepen voor financiën, omgeving en groenonderhoud)
- Nele Deprez (Financieel directeur)
- Tina Van Stappen (expert financiën)
- Vera Boudry (algemeen directeur)
- Jeroen Matthys (Dienst Vrije Tijd – diensthoofd)
- Anouk Livémont (Dienst Vrije Tijd - teamverantwoordelijke aanbod)
- Laura Joosten (Expert Onroerend Erfgoed)

1. SITUERING KERKGEBOUWEN

1. Onze-Lieve-Vrouw van Goede Hoop, Portael's plein zn, Vilvoorde
2. Sint-Aloysius van Gonzaga, Romeinsesteenweg 55, Koningslo
3. Sint-Antonius abt, Trekelsstraat (Karel) 48, Houtem
4. Sint-Jozef, Gevaertstraat 24, Far-West
5. Sint-Martinus, Kerkstraat 43, Peutie
6. Heilige Wivina (voormalige Sint Antonius van Padua), Hoveniersstraat 58, Faubourg

2. FICHE PER KERKGEBOUW

2.1. Onze-Lieve-Vrouw van Goede Hoop in Vilvoorde

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

2.1.1. Identificatie

Naam: Onze-Lieve-Vrouw van Goede Hoop

Geografische ligging

- Portaelsplein zn, 1800, Vilvoorde
- Provincie: Vlaams Brabant

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Aartsbisdom Mechelen-Brussel
- Vicariaat: Vlaams-Brabant en Mechelen
- Pastorale regio: Mechelen
- Pastorale zone (in oprichting): Vilvoorde
- Parochie: Onze Lieve Vrouw van Goede Hoop

Eigenaar: Stad Vilvoorde

Bescherming(en)/vastgesteld

- is aangeduid als **vastgesteld bouwkundig erfgoed** Decanale kerk Onze-Lieve-Vrouw van Goede Hoop
Deze vaststelling is geldig sinds 08-10-2021

- is aangeduid als **beschermd monument** Decanale kerk Onze-Lieve-Vrouw van Goede Hoop
Deze bescherming is geldig sinds 01-02-1937

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/70574>

Goedgekeurd beheersplan 05-12-2018 (einddatum 05-12-2042)

<https://plannen.onroerenderfgoed.be/plannen/858>

2.1.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

De Onze-Lieve-Vrouw van Goede-Hoopkerk is een pseudo-basiliek in gotische stijl, opklimmend tot de veertiende eeuw. Een meerbeukige kerk waarvan de middenbeuk breder en hoger is waarbij, in tegenstelling tot de gewone basiliek, geen ramen aanwezig zijn in de bovenzone.

De oudste vermelding van een kerk in Vilvoorde komt voor in een bevestigingsakte van 947 van de schenking van het koninklijk fiscusdomein Filfurdo aan de abdij van Chèvremont; in 972 werd ze overgedragen aan het keizerlijke kapittel van Aken en vanaf 1245 kwam ze in handen van de hertogelijke abdij van Ter Kameren, die haar rechten en bezittingen in Vilvoorde behield tot de Franse Revolutie.

Het oudste gedeelte van de kerk wordt gevormd door de huidige Kruiskapel, voorheen in gebruik als sacristie, en gelegen aan de noordzijde van het koor ter hoogte van de derde travee. Vermoedelijk een overblijfsel van de toenmalige dertiende-eeuwse Romaanse kerk.

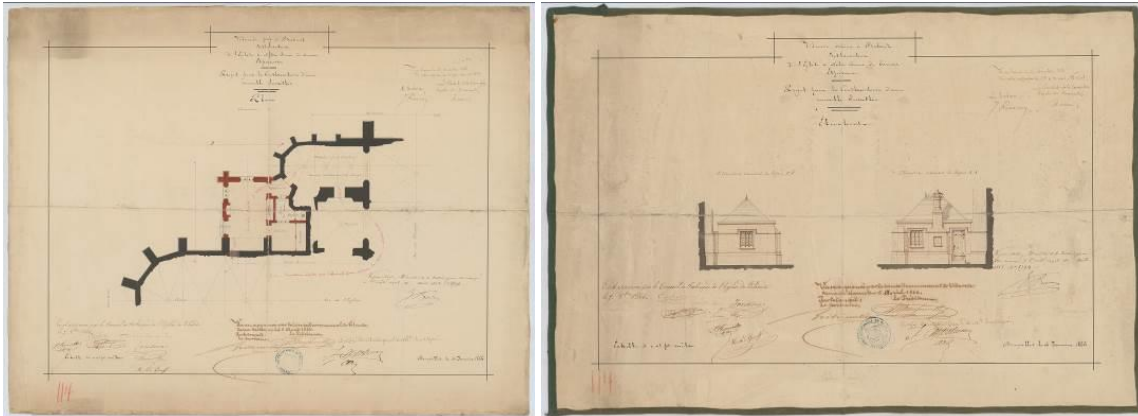
De bouw van de huidige gotische kerk klimt op tot de veertiende eeuw, toen Vilvoorde was uitgegroeid tot een belangrijk politiek, economisch en strategisch centrum. De bouwwerken verliepen onder leiding van bouwmeester Adam Gherijs. Een inscriptie op een vieringpijler duidt bouwmeester Adam Gheerijns aan als 'fundator' van de kerk. De werken vatten vermoedelijk aan in 1342 met de bouw van het koor en transept. De bouw van de oostpartij werd beëindigd in 1384, zoals kan opgemaakt worden uit een gotisch opschrift in de kerk. De verdere afwerking, meer bepaald de bouw van het schip, gebeurde wegens geldgebrek ten gevolge van de verslechterde economische toestand pas in de vijftiende en de zestiende eeuw toen het hoogtepunt van Vilvoorde al voorbij was, een historisch feit dat zich in het uitzicht van de kerk vertaalt in een lichte stijlbreuk tussen het oprijzende koor en het loggere schip en de buitengewone verhoudingen tussen beide.

Het driebeukige schip werd om financiële redenen pas opgetrokken in de loop van de vijftiende eeuw en overwelfd in de periode 1486-1490; het vertoont een iets eenvoudiger uitzicht dan de oostpartij, zo zijn de vensters in tegenstelling tot de rijzige koorvensters opmerkelijk kleiner. De zuidkapel van Sint-Antonius en Sint-Cornelius, modo Bodenskapel naar de schenker, werd als laatste uitbreiding opgetrokken in het begin van de zestiende eeuw.

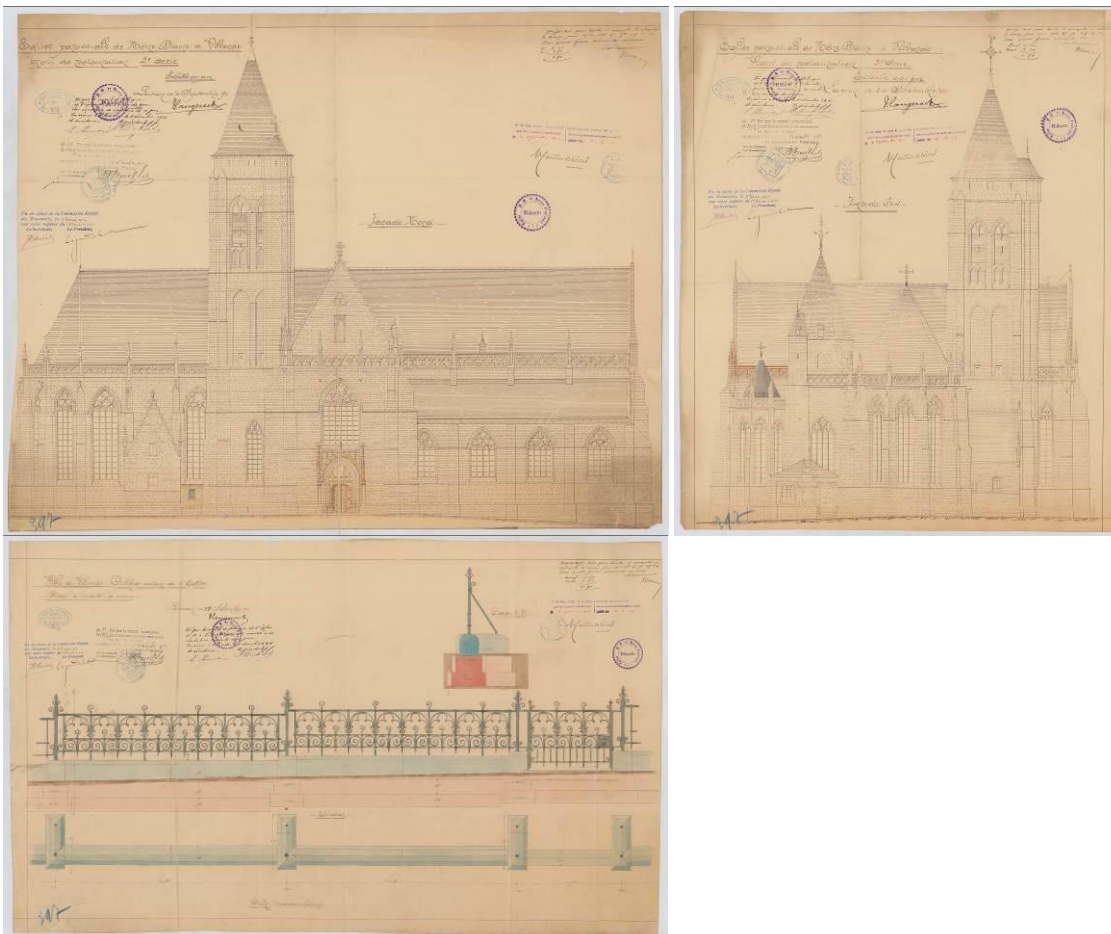
We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

In de jaren 1860 waren dringende herstellingswerken nodig; vooral de onderbouw en het portaal van het zuidelijke transept waren in zeer slechte staat en dienden gerestaureerd te worden. Aanvankelijk gebeurden de werken onder toezicht van de provinciale architect Louis Spaak, vanaf 1865 overgenomen door de Brusselse architect J. Appelmans die in 1866 ook de plannen ontwierp voor de bouw van een nieuwe sacristie aan de zuidzijde van het koor; ze werd voltooid in 1870.

Rondom het gebouw is in 1912 een omheining geplaatst, naar ontwerp van P. Langerock.

Exterieur

De vormgeving van de kerk wordt bepaald door 2 grote bouwfases: de bouwfase van de oostelijke zijde van de kerk (1384) en de bouwfase van het driebeukige schip aan de westelijke zijde. Dit vertaalt zich in een lichte stijlbreuk tussen beide delen. Het vrij logge schip wijkt af van de stijl van het rijzige koor. De zuidelijke toren werd nooit volledig afgewerkt.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

De kerk werd geheel opgetrokken in witte Ledische zandsteen onder een leien bedaking. Hierdoor wordt alsnog een vrij homogeen gotisch beeld gecreëerd. Hoewel het contrast tussen de rijzige spitsboogvensters van het koor en de bredere, logger aandoende vensters van het schip, een duidelijke stijlbreuk inhoudt die verwijst naar de bouwchronologie.

De versneden steunberen weerspiegelen de inwendige verdeling en lopen soms uit in pinakels. Deze pinakels zijn echter toegevoegd tijdens restauratiewerken onder P. Langerock begin 20ste eeuw. Tijdens deze werken werden ook de portalen vernieuwd, werd neogotisch maaswerk en de omlopende attiek toegevoegd (balustrade attiek naar analogie met de balustrade die bewaard bleef t.h.v. de winterkapel). De oorlogsglasramen aangebracht na WO I maken van het hoogkoor een lichte eenheid t.o.v. het vroegere donkere volume.

Het exterieur van de kerk werd reeds in verschillende fasen gerestaureerd:

- 1914 en 1955: herstelling daken
- 1989: dringende instandhoudingswerken
- 1994-1996: restauratie daken torens trapsporen dakspanten en dakbedekking
- 2002-2004: restauratie gevels en glasramen.

Interieur

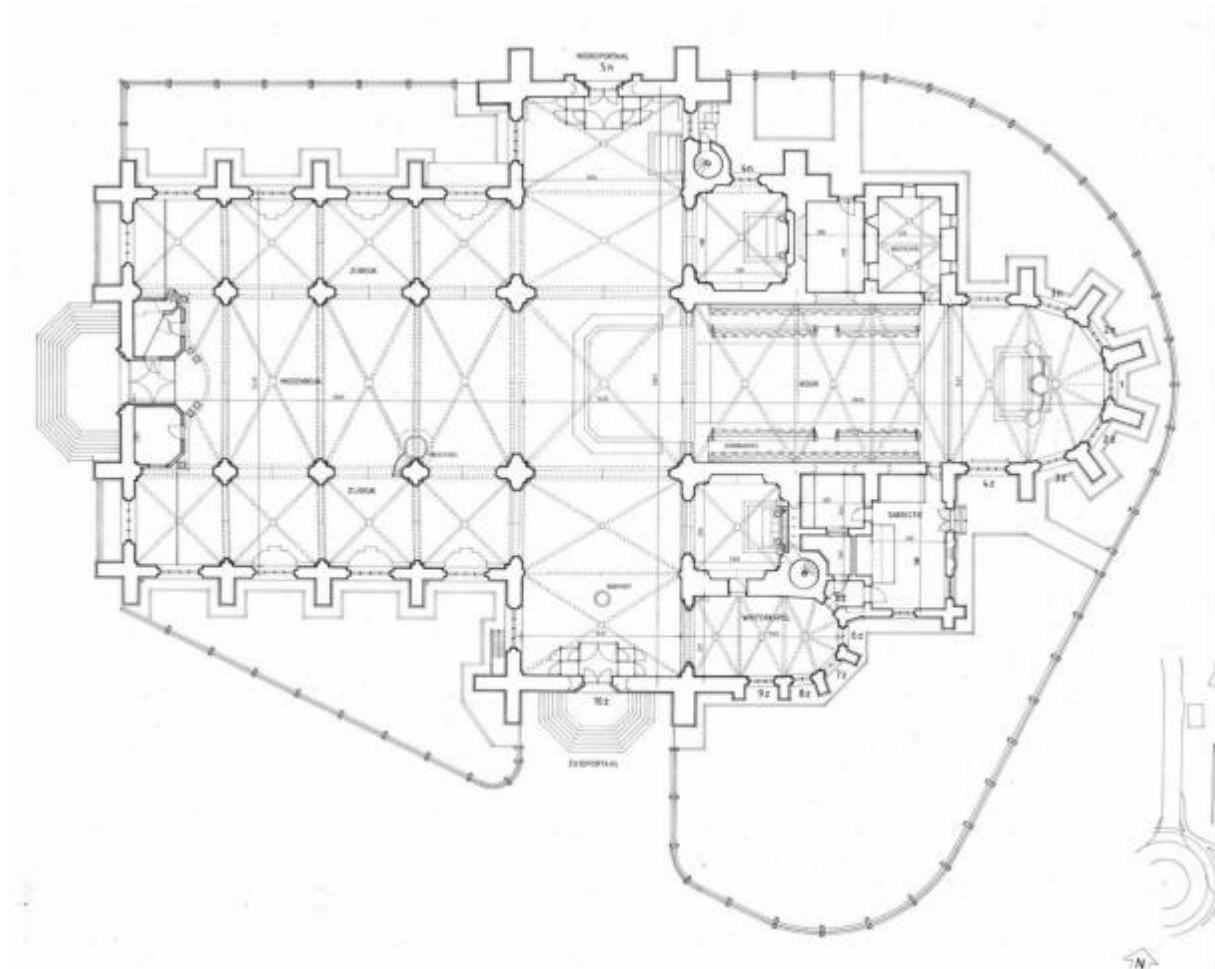
Het kerkinterieur was oorspronkelijk voorzien van een monochroom witte kalkafwerking. In de 19de eeuw werd het interieur ontdaan van zijn pleister- en schilderlagen. Later zijn de muren opnieuw bepleisterd (natuursteenimitatie) en beschilderd met rode voegen. De hoofdbeuk wordt van de zijbeuken gescheiden door spitsboogarcades op bundelpijlers. Het schip en de zijkapellen hebben kruisribgewelven. Deze gewelven werden eveneens bepleisterd in de 19de eeuw en werden beschilderd met een baksteenmotief. Verschillende zones zijn recent hersteld. Het koor is rijkelijker uitgewerkt. De schalken (muurzuilen) van het koor waarop de gewelfribben uitkomen, zijn in tegenstelling tot de andere voorzien van gepolychromeerde koolbladkapiteeltjes. Bijzonder zijn ook de verschillende gesculpteerde, figuratieve consoles. De bevoering werd geheel vernieuwd in de loop van de 19de eeuw door een vloerafwerking in Noir de Mazy.

De kerk huist een aantal schilderijen en beeldhouwwerken, een hoofdaltaar uit 1852, twee barokke zijaltaren, een barokke preekstoel afkomstig van de Antwerpse Sint Joriskerk, gebeeldhouwd door Artus Quellinus de Jonge. Het is kenmerkend voor de hoog-barok; de van leven bruisende engelen schragen de kuip met de afbeeldingen van Christus en de HH. Petrus en Paulus op drie medaillons en een indrukwekkend barok koorgestoelte d.d.1663 van de Priorij van Groenendael en in 1786 gekocht door Vilvoorde.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

De plattegrond ontvouwt een longitudinale kruiskerk met driebeukig schip van vier traveeën, een transept van één uitspringende travee met vlakke sluiting en een koor van vier rechte traveeën met vijfzijdige sluiting. De koorpartij wordt aan de noordzijde geflankeerd door een vierkante toren, op de begane grond opengewerkt tot de zogenaamde kapel van de grafliggende Christus, met flankerend traptorentje en de oude sacristie, heden de Kruiskapel; aan de zuidzijde door de vierkante Sacramentskapel of Sint-Annatoren met een voorlopig afgewerkte toren en aansluitend ten zuiden de rijzige Sint-Antonius- en Corneliuskapel van twee rechte traveeën met vijfzijdige sluiting, nu omgevormd tot weekkapel door invoeging van een lagere hout- en glasconstructie. Ook ten zuiden van het koor en ten oosten van laatstgenoemde kapellen ligt de sacristie van 1866-1870. De torens die het koor flankeren en op de begane grond zijn opengewerkt tot kapel, verlenen de constructie een eerder zeldzaam concept in een regio waar het voorkomen van een westtoren of een kruisingstoren meer gebruikelijk was.

Oppervlakte

- Bruto oppervlakte: 1875 m²
- Vrije hoogte: +10m
- aantal zitplaatsen: + 200 plaatsen

Opbouw

- type gebouw: pseudo-basiliek, een meerbeukige kerk waarvan de middenbeuk breder en hoger is, maar waarbij in tegenstelling tot de gewone basiliek geen ramen aanwezig zijn in de bovenzone van deze laatste beuk.
- Aantal en soort bij ruimtes: 4 bij ruimtes
- Herbestemming:
 - o Moeilijkheid is de verbinding met de directe omgeving, de kerk staat geïsoleerd te midden van een druk verkeersknooppunt.

Voorzieningen

Sanitair	1 toilet in de ruimte naaste de sacristie
Verwarming	gas verwarming > warmelucht circulatie
Verlichting	binnenverlichting: LED, halogeen, TL functionerende noodverlichting
Keukenvoorzieningen	geen
Audiosysteem	aanwezig
Beeldscherm(en)	/
Rolstoeltoegankelijkheid	het gebouw is rolstoel toegankelijk langs het portaelsplein. Het koorgedeelte is niet toegankelijk. Er is wel een mobiel hellingsvlak aanwezig
Diefstal- en brandbeveiliging	geen diefstalbeveiliging momenteel werken aan brandbeveiliging en veiligheidsverlichting
Bliksembeveiliging	ja
Gsm-operatoren	neen

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen

Zonnepanelen (en batterijen)	/
Regenwateropvang	/
Dakisolatie	/
Groendak	(Mogelijkheid platte dak sacristie)
Warmtepomp	/
Warmtenet	/
Windenergie	/
Aquathermie	/

Bouwfysische toestand

De bouwfysische toestand is op dit ogenblik acceptabel met een minus punt voor het onderhoud van het dak en de waterafvoer. Monumentenwacht heeft in 2020 op aanvraag van de eigenaar de Stad Vilvoorde een uitgebreid onderzoek gedaan naar de toestand van het hele gebouw buitenkant zowel als binnenkant en structuur alsook van de historische inboedel zoals houtwerk enz. en aan de hand daarvan werd een uitvoerig rapport met aanbevelingen opgesteld en aan de Stad bezorgd.

In het rapport 22108/2020/ BOUWKUNDIGE INSPECTIE van Monumentenwacht met aanbevelingen tot onderhoud lezen we:

Sinds de vorige inspectie (2014) zijn verschillende aanbevolen onderhoudswerken uitgevoerd. Er dringen zich echter nieuwe onderhoudswerken op en reeds aanbevolen werken dienen nog uitgevoerd te worden.

Dringende restauratie-, onderhoud-, veiligheid- en bereikbaarheidswerken, beschreven in het beheersplan, moeten op korte termijn worden uitgevoerd.

- Dak
 - o De natuurleien zijn in redelijke staat.
 - o De afsluitingen van dakkapellen zijn niet orde.
 - o Een bakstenen schoorsteen is in matige staat.
 - o De bereikbaarheid van de dakvlakken is niet optimaal.

- Dakwaterafvoer
 - o Het koper is algemeen goed, maar er zijn gebreken die dringend hersteld moeten worden en vervuilde goten moeten worden gereinigd.
 - o Enkele lekken werden door Monumentenwacht gedicht.
 - o Enkele goten zijn niet veilig toegankelijk.

- Kapconstructie zolder en toren
 - o De eikenhouten dakstructuren vertonen een ernstige en actieve aantasting door grote klopkever. Enkele balken zijn structureel verzwakt door inrotting en/of houtboorders.
 - o Verspreid zijn zolders vervuild of moeilijk/niet bereikbaar.
 - o Een natuurstenen spiltrap is in slechte staat.
 - o De vloer van de toren ter hoogte van de klokken en uurwerk is volgens Clock-O-matic in zeer slechte staat.

Geplande en uitgevoerde restauraties:

De restauratie fase 4 zou de binnenkant van de kerk aanpakken maar dat kan pas duurzaam zijn als de situatie aan het dak, o.a. regenwaterafvoer wordt beheerst.

In 1860 werd een restauratiecampagne aangevat onder leiding van provinciaal architect L. Spaak en werden later overgenomen door J. Appelmans. De sacristie aan de zuidzijde van het koor is ontworpen door diezelfde laatste architect en werd voltooid in 1870.

Een volgende beeldbepalende restauratie was deze in neogotische stijl onder leiding van P.

Langerock eind 19de begin 20ste eeuw. Hij voegde ondermeer de pinakels van de steunberen toe.

Tijdens deze werken werden ook de portalen vernieuwd, werd neogotisch maaswerk en de omlopende attiek toegevoegd (balustrade attiek naar analogie met de balustrade die bewaard bleef t.h.v. de Antonius en Corneliuskapel). Ook het behouden smeedijzeren hek, geplaatst in 1912, is een ontwerp van Langerock. Het koor werden 1919 ook opengebrouwen voor drie glasramen vervaardigd door de werkhuzen Steyaert uit Schaarbeek. Deze ramen zijn een belangrijk voorbeeld van vroeg 20e-eeuwse glas-in-loodkunst. Het Oorlogsraam (1924): Dit raam, gemaakt door de firma Jacobs uit Laken, herdenkt vermoedelijk slachtoffers of gebeurtenissen uit de Eerste Wereldoorlog. Het is geplaatst in een prominente positie binnen de kerk. Ramen in het transept en boven het doksaal (1931) zijn eveneens vervaardigd door de firma Jacobs. Ze tonen waarschijnlijk religieuze of symbolische voorstellingen die passen bij de gotische stijl.

In 1989 werden dringende instandhoudingswerken afgerond. De daken werden gerestaureerd tussen 1994 en 1996, en de gevels werden gerestaureerd tussen 2002 en 2004. De huidige glasramen, grosso modo tot stand gekomen tijdens het laatste kwart van de 19de en eerste kwart van de 20ste eeuw. De brandglasramen zuid en noord werden gerestaureerd in de periode 2003-2004 en voorzien van bescherming. Alle werken gebeurden onder leiding van architectenbureau Bressers.

Project Kerk OLV - subsidie:

Dringende werken uit het beheersplan

Dringende werken en Veiligheidsmaatregelen:

- in de noordelijke toren: vervangen ladderconstructie, herstellen treden wenteltrap, verwijderen loshangende balken
- Stookplaatsrenovatie: raming vervangen stookketels
- aanpassingen brandveiligheid

Restauratie Interieur:

- De totale uitgave voor de laatste restauratiefase werd indicatief geraamd op afgerond 3 300 000 euro (raming 2018). Premiebedrag is afhankelijk van aandeel subsidieerbare posten en werd door ontwerper geraamd op 800 000 euro. Sinds eind 2020 is de premieregelgeving van Onroerend Erfgoed drastisch gewijzigd. De erfgoedpremie volgens de bijzondere procedure werd vervangen door een systeem met jaarlijkse thematische open oproepen.

Financiële gegevens

De eigenaar is verantwoordelijk voor het reguliere onderhoud, deze werkzaamheden zijn niet opgenomen in onderstaande oplistng. Het belang van regelmatig onderhoud wordt benadrukt. Financiering van investeringswerken door de stad is enkel gerechtvaardigd wanneer de werken niet het gevolg zijn van nalatig onderhoud of herstel.

Jaar	Werken aan de parochiekerk	Budget	Uitvoering	Consensus gemeente
2025	Dringende werken uit het beheersplan	Raming €127 060 excl. btw 60% subsidie = €76 000	/	In overweging Krediet voorzien 2024 nog te herbevestigen 2026-2031
2026	Dringende werken en veiligheidsmaatregelen	Raming €250 000	/	In overweging Krediet voorzien 2024 nog te herbevestigen 2026-2031
2027	Restauratie interieur	Raming €3,3 mln excl. btw 60% subsidie op max. 250.000 = €150 000 Of thematische oproep	/	In overweging Krediet voorzien 2024 nog te herbevestigen 2026-2031
2025-2027	Erelonen	Raming €345.000	/	In overweging Krediet voorzien 2024 nog te herbevestigen 2026-2031

2.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De Kerk werd in de loop der jaren voorzien van een torenuurwerk met 4 wijzerplaten die ook zijn verlicht. Ten tijde van de vorige restauratie 2004-2006 heeft de Stad ook een bijkomende verlichting laten aanbrengen, zowel op niveau van de dakrand alsook grond- verlichting, die het bouwwerk mooi en feëriek positioneert in de avond.

In de toren zijn een aantal klokken aanwezig die het uur doorheen de dag aangeven met specifieke tonen ook bij speciale gelegenheden worden de klokken geluid.

De Kerk is gemakkelijk bereikbaar met het openbaar vervoer, trein station op 500m en bus haltes in directe omgeving, zowel te voet en met de fiets, stelplaatsen zijn aanwezig aan ingang heldenplein, alsook met de auto, direct rond de kerk zijn er een 75-tal plaatsen op een openbare betaalparking, deze wordt wel druk gebruikt door de Lidl klanten ook op zondagen. Aan de hoofdingang van de kerk is parking voorbehouden voor ceremoniewagens die plaats biedt aan een 15-tal voertuigen. De kerk ligt in een druk verkeersknooppunt dat recentelijk werd heraangelegd.

De pastorie bevindt zich in de directe omgeving van de Kerk (op 20m) aan de Nowélei nr. 15.

De basiliek van Onze Lieve Vrouw van Troost kloosterkerk, dus geen parochiekerk, bevindt zich in de Leuvensestraat n°. op +/- 500m.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

De kerk wordt hoofdzakelijk gebruikt voor liturgische vieringen: er is wekelijks een eucharistieviering op zondag met gemiddeld een 150tal gelovigen. Er wordt ook op elke kerkelijke hoogdag eucharistie gevierd. Op kerkelijke hoogdagen en bij bepaalde gelegenhedsvieringen wordt de viering bovendien muzikaal opgeluisterd door het plaatselijk koor Andantino onder leiding van de koster/organist van de parochie.

Er is nog een vaste en trouwe kern van kerkgangers, afkomstig uit de 'klassieke' parochie. Veel gelovigen met een migratieachtergrond, een aanzienlijk aandeel van Afrikaanse origine, nemen deel aan de gewone zondagsvieringen. Deze laatsten maken trouwens hoe langer hoe meer het merendeel uit van de kinderen die deelnemen aan de Eerste Communie en van de jongeren die kiezen voor het Vormsel. Ook in de zondagsvieringen zijn het deze gelovigen die voor de aanwezigheid van kinderen en jongeren zorgen. Het Vormsel wordt gevierd in de Centrumkerk samen met de jongeren afkomstig uit de andere parochies van de zone Vilvoorde.

In de kerk gaan ook uitvaarten, doopvieringen, huwelijken en biechtvieringen door.

De kerk is, in de mate van het mogelijke, dagelijks open tussen 14u en 16u. Dit is enkel het geval indien een kerkwachter kan aanwezig zijn. Wij rekenen daarvoor op vrijwilligers. Bezoekers die langs komen tijdens die openingsuren zoeken er stilte, komen voor gebed of bezinning. Wat betreft de kerk Onze-Lieve-Vrouw van Goede Hoop is er ook een toeristische ontsluiting die zeker nog zou kunnen opgedreven worden: zo kunnen de stadsgidsen de sleutel van de kerk Onze-Lieve-Vrouw van Goede Hoop uitlenen voor gidsbeurten en er is een toeristische brochure gerealiseerd over het koorgestoelte.

De kerk wordt slechts in zeer beperkte mate ter beschikking gesteld voor niet- liturgische activiteiten. Er gaan jaarlijks enkel 2 à 6 concerten door. In die gevallen wordt een schriftelijke gebruiksovereenkomst afgesloten. Er wordt deelgenomen aan de Open Kerken-actie, weekend in juni. Er hebben ook al tentoonstellingen in de kerk plaats gevonden.

Verder worden, zonder gebruiksovereenkomst, in de kerk ook een beperkt aantal orgelconcerten gegeven door de Orgelkring Vilvoorde. Eén avond per week bespelen ook leerlingen uit de orgelklas van de Stedelijke Muziekacademie het orgel ook het koor Andantino oefent wekelijks in de kerk. De kerk wordt niet gebruikt door andere christelijke gemeenschappen.

2.2. Sint-Aloysius van Gonzaga in Koningslo

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

2.2.1. Identificatie

Naam: Sint Aloysius van Gonzaga

Geografische ligging

- Romeinsesteenweg 55, 1800 Vilvoorde, Koningslo
- Provincie: Vlaams Brabant

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Aartsbisdom Mechelen-Brussel
- Vicariaat: Vlaams-Brabant en Mechelen
- Pastorale regio: Mechelen
- Pastorale zone (in oprichting): Vilvoorde
- Parochie: Sint-Aloysius van Gonzaga Koningslo

Eigenaar: Kerkfabriek Sint-Aloysius van Gonzaga Koningslo

Bescherming(en)/vastgesteld:

- is aangeduid als **vastgesteld bouwkundig erfgoed** Parochiekerk Sint-Aloysius van Gonzaga
Deze vaststelling is geldig sinds 08-10-2021

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/70633>

2.2.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

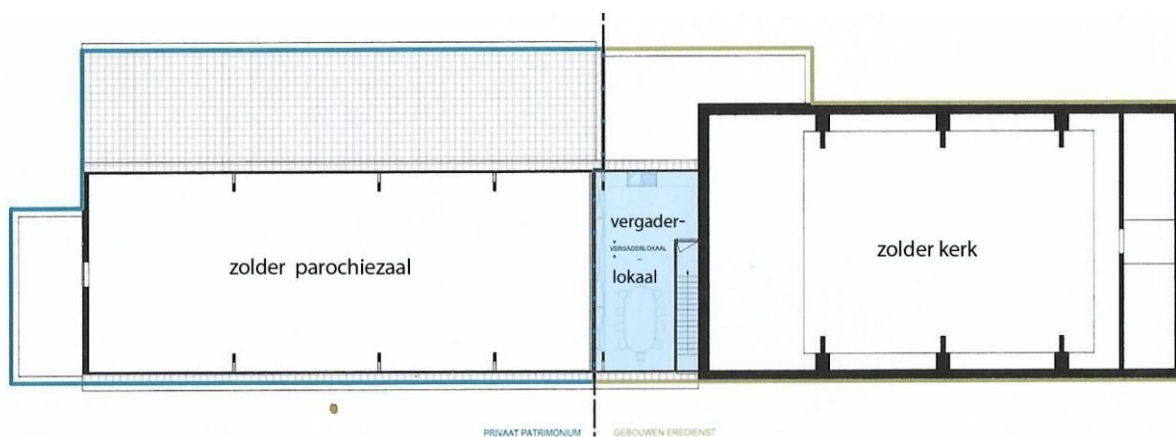
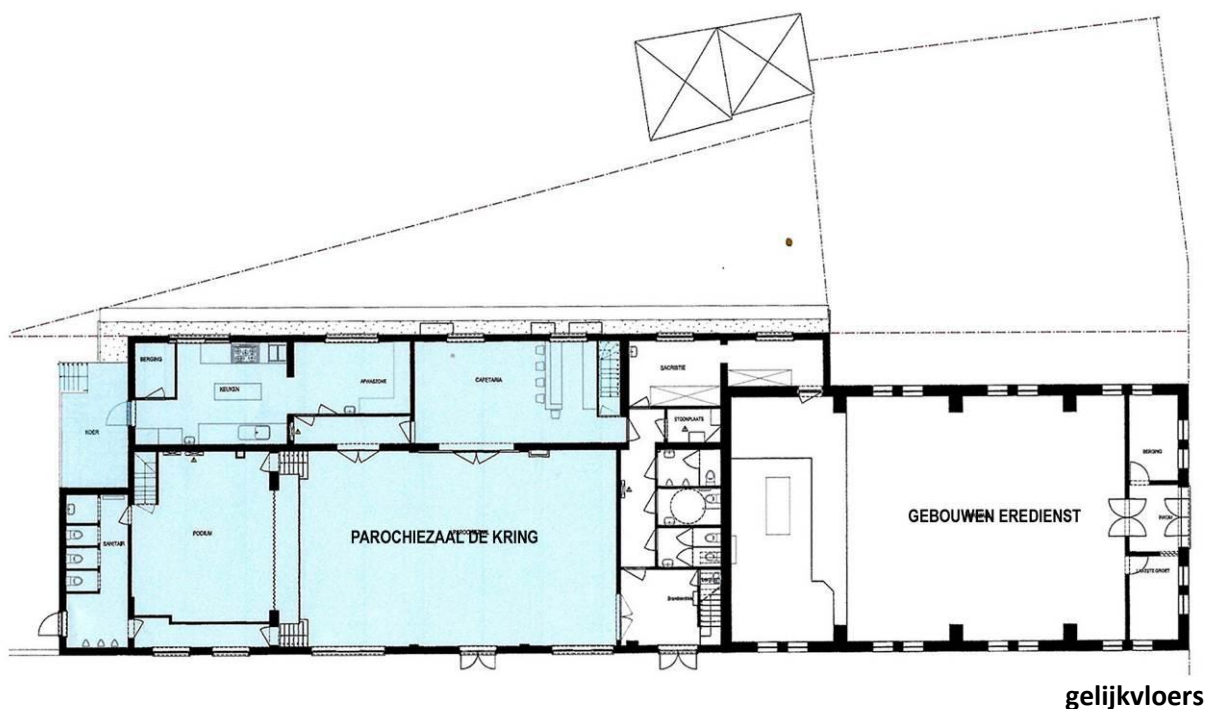
Als buitenwijk van Vilvoorde bezat Koningslo van in de zestiende eeuw al een eigen kapel. Deze kapel was toegewijd aan Sint-Laurentius, maar had geen eigen bedienaar. Volgens J. Verbesselt dient haar oorsprong gezocht te worden in de verre afstand tot de moederkerk in Vilvoorde. De kapel maakte deel uit van het kasteel (Het Steen) gelegen in de Steenstraat tegenover de huidige kerk van Sint-Aloysius. Dit gebouw werd erg beschadigd tijdens de Franse bezetting. Kort na de Franse tijd zou er nog een gebedshuis geweest zijn dat echter na enkele jaren instortte. Pas in 1926 kreeg Koningslo opnieuw een kapel.

De nieuwe kerk is gelegen tegenover de vorige aan de Romeinsesteenweg 55 en is eigendom van de Kerkfabriek. Het ging in oorsprong om een schuur van een vierkantshoeve van de familie Vandenhoute gebouwd op het einde van de 19de eeuw. De schuur werd in april 1926 aangekocht door het aartsbisdom voor de kerkfabriek van Christus-Koning Mutsaard te Laken en Neder-Over-Heembeek waartoe Koningslo op dat ogenblik kerkelijk zal behoren. De schuur werd omgebouwd tot bidplaats en kerk. De plannen hiervoor werden al in december 1925 opgemaakt door de technische diensten van de Belgische Boerenbond te Leuven. In 1953 werd Koningslo een zelfstandige parochie en in 1966 werden de eigendommen van de kerkfabriek van de Mutsaard gelegen te Koningslo, overgedragen aan de kerkfabriek van Sint-Aloysius van Gonzaga te Koningslo.

Eenvoudig bakstenen zaalkerkje op rechthoekige plattegrond, vier traveeën met vlakke sluiting, onder pannen zadeldak met klokkentorentje onder ingesnoerde naaldspits. Westpuntgevel op natuurstenen plint; eenvoudige rondboogpoort onder bekronende rondboognis met heiligenbeeld van Sint-Aloysius en oculus; flankerende, hoger geplaatste en gekoppelde rondboogvensters. Zijgevels met gelijkaardige vensters. De noordgevel met gecementeerde plint. Het interieur van het kerkgebouw werd in 1962 aangepast volgens de richtlijnen van het tweede Vaticaans Concilie. En in 1971 werden er erg belangrijke verbouwingen aan het interieur uitgevoerd met o.m. het aanbrengen van een verlaagd plafond. De plannen hiervoor zijn van den hand van architect Karl Van Hespén.

b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte

Gelijkvloers

- oppervlakte kerkgebouw met portaal, berging en rouwkapel: 210 m²
- oppervlakte sacristie, sanitair, inkom, stookplaats: 56 m²
- oppervlakte vergaderlokaal: 32 m²
- vrije hoogte kerk: 4,1m
- aantal zitplaatsen kerkgebouw: 150 plaatsen

Verdieping 1

- oppervlakte vergaderlokaal: 32m²
- aantal zitplaatsen vergaderlokaal: 20 plaatsen

Opbouw

- type gebouw: zaalkerkje op rechthoekige plattegrond waartegen een parochiezaal werd gebouwd
- Aantal en soort bijruimtes behorende tot de eredienst: kapel laatste groet, sacristie, stookplaats, sanitair en berging
- Aantal en soort bijruimtes behorende tot de parochiezaal: parochiezaal met podium, keuken, berging en cafetaria, sanitair.

Voorzieningen

Sanitair	Bij gebouwen eredienst: 2 urinoirs en 4 wc's (1 voor PMB)
Verwarming	HR-gasketel Vaillant voor verwarming gebouwen eredienst (2019)
Verlichting	LED
Keukenvoorzieningen	Uitgeruste kitchenette in vergaderlokaal
Audiosysteem	Aanwezig in kerkgebouw
Beeldscherm(en)	/
Rolstoeltoegankelijkheid	Probleem bij hoofdingang van de kerk en tussen schip en koor
Diefstal- en brandbeveiliging	Alarminstallatie voor brand voor deel gebouwen eredienst
Bliksembeveiliging	neen
Gsm-operatoren	neen

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen

Zonnepanelen (en batterijen)	20 zonnepanelen 455 Wp en 2 batterijen 10 kWh
Regenwateropvang	2 regenwaterputten van elk 10.000 l
Dakisolatie	Gebouwen eredienst: aanwezig
Groendak	/
Warmtepomp	/
Warmtenet	/
Windenergie	/
Aquathermie	/

Bouwfysische toestand

De algemene bouwfysische toestand van de kerk is bevredigend te noemen.

Er werden met eigen middelen in 2017-2019 werken uitgevoerd. Renovatie en inrichting sacristie, stookplaats met nieuwe, zuinige verwarmingsketel, sanitair voor de kerkgangers, vergaderlokaal voor kerkfabriek en parochieploeg met mogelijkheid voor opbergen archief.

In het raam van het meerjarenplan 2014-2019 werden met de steun van de stad Vilvoorde en het Agentschap Binnenlands Bestuur aan de gebouwen van de eredienst werken uitgevoerd. Opschonen zijgevels, nieuwe ramen met dubbel glas in die zijgevels, schilderwerken binnenmuren van de kerk en verbetering verwarming door plaatsing radiatoren in de kerk. Aanleg van een waterdoorlatende klinkerbekleding op de inkom naar het sanitair en het vergaderlokaal van de kerk.

In het raam van het meerjarenplan 2020-2025 werden met de steun van de stad Vilvoorde en het Agentschap Binnenlands Bestuur aan de gebouwen van de eredienst werken uitgevoerd. In 2024 werd de sterk verouderde en onveilige elektrische installatie in het kerkgebouw helemaal vernieuwd, veilig en zuiniger gemaakt. De erg versleten vloerbekleding werd door een nieuwe vervangen en om te bezuinigen op energieverbruik werden er zonnepanelen geplaatst met batterij.

Ook de parochiezaal werd een kleine 10 jaar geleden vernieuwd.

Financiële gegevens

In 2026 vieren we het honderdjarig bestaan van ons kerkje. Vóór deze viering zouden we nog graag ook de voorgevel van de kerk in orde brengen. Nieuwe ramen met dubbel glas in de voorgevel zoals deze al zijn aangebracht in de zijgevels. Het opschonen en het plaatsen van duivenwering in de rondboognis met het beeld van Sint-Aloysius en in de galmgaten van het klokkentorentje.

De nog geplande investeringen voor de voorgevel worden geraamd op een bedrag van maximaal 25.000 euro. Deze kunnen nog worden uitgevoerd met een overschot aan toelagen van de stad uit het MJP 2020-2025.

In het nieuwe meerjarenplan moeten we nog enkele kleine investeringen voorzien. De dakgoot aan de linker zijde van de kerk is aan vernieuwing toe. De rechter zijde werd al vroeger uitgevoerd.

We moeten ook oog hebben voor de verbetering van de toegankelijkheid. Dit kan waarschijnlijk eenvoudig worden opgelost door een hellend vlak dat geplaatst kan worden als het nodig is.

De eigenaar is verantwoordelijk voor het reguliere onderhoud, deze werkzaamheden zijn niet opgenomen in onderstaande oplist. Het belang van regelmatig onderhoud wordt benadrukt. Financiering van investeringswerken door de stad is enkel gerechtvaardigd wanneer de werken niet het gevolg zijn van nalatig onderhoud of herstel.

Jaar	Werken aan de parochiekerk	Budget	Uitvoering	Consensus gemeente
2025	Restauratie voorgevel incl. nieuwe ramen met dubbel glas. Plaatsen duivenwering.	Raming €25.000 Overschot MJP 2020-2025	Aannemers aangeduid	Toegezegd
2026-2030	Vernieuwing dakgoot linkerzijde	Nog te bepalen in MJP	Nog te bepalen in MJP	In overweging in MJP
2026-2030	Verbetering toegankelijkheid	Nog te bepalen in MJP	Nog te bepalen in MJP	In overweging in MJP

2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De kerk ligt centraal in de wijk Koningslo aan de Romeinsesteenweg. Vanuit de Steenstraat heb je zicht op de kerk. De kerk heeft geen voorplein, de gevel volgt het straatgrid van de min of meer aaneensluitende bebouwing. Naast de kerk is een kleine parking voor een twaalftal auto's. Tegen de achtergevel werd de parochiezaal gebouwd. Op het perceel ligt eveneens het lokaal van de chiro. Achter de parochiezaal ligt een speelkoer met waterdoorlatende klinkers ('het pleintje') en een speelwei. Speelkoer en speelwei (samen ong. 25a) worden hoofdzakelijk gebruikt door de Chiro.

De parochie heeft geen pastorie, deze werd verkocht (perceel B76n4). Zoals hoger al vermeld is er bij de kerk, met rouwkapel en bergruimte, een sacristie, een stookplaats, een sanitaire ruimte voor de kerkgangers en een vergaderlokaal voor kerkraad en parochieploeg en parochiale verenigingen, voor catechese en voor het opbergen van het archief van kerkfabriek en parochie.

Er is een parochiezaal gelegen achter de gebouwen eredienst. Zowel de gebouwen van de eredienst (kerk, sacristie, stookplaats, sanitair en vergaderlokaal) als deze behorende tot het privaat patrimonium (de parochiezaal DE KRING, de terreinen waarop de jeugdlokalen zich bevinden en de speelwei) zijn eigendom van de kerkfabriek en bevinden zich in een stedenbouwkundige zone van openbaar nut. Achteraan het perceel lagen 2 bouwgronden (B76n6 en B76y6) deze werden verkaveld en bebouwd met privéwoningen.

Kerk en toren zijn niet verlicht. In de toren bevindt zich een klokje dat zelden of nooit geluid wordt. In de onmiddellijke omgeving is er geen openbaar vervoer.

In Koningslo is er een grote nieuwe woonsite in opbouw van zo'n 220 woningen, de vroegere kodaksite. Ook aan de indringingsweg komen 82 nieuwe woningen en aan de watertoren ongeveer 50 nieuwe wooneenheden. Door de toename van +- 350 nieuwe woning zal Koningslo een sterke uitbreiding kennen de komende jaren. Dit zou een invloed kunnen hebben op het aantal kerkgangers.

2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

De kerk wordt hoofdzakelijk gebruikt voor liturgische vieringen. Er is om de twee weken een eucharistieviering op zondag voor zo'n 20 à 30 gelovigen en er wordt ook op de kerkelijke hoogdagen eucharistie gevierd. Daarnaast vinden in de kerk ook beperkt uitvaarten, doopvieringen en huwelijken plaats. De kerk is niet geopend buiten de erediensten.

De kerk wordt niet ter beschikking gesteld voor niet-liturgische activiteiten, op uitzondering van één jaarlijks concert. Zij wordt niet gebruikt door andere christelijke gemeenschappen.

Het kerkgebouw wordt gebruikt voor de eredienst en voor het parochiaal Sint-Aloysius zangkoor. Het vergaderlokaal wordt gebruikt door de kerkfabriek, de parochieploeg en de parochiale verenigingen. Voor hun bestuursvergaderingen en het opbergen van hun archief.

Er is duidelijk initiatief en enthousiasme aanwezig bij vrijwilligers om de parochie nog te dragen, zeker in de eerstvolgende zes jaren. Met de verhuur van parochiezaal De Kring wordt actief ingezet op het versterken van het verenigingsleven in Koningslo. De KBG-Katholieke Bond van Gepensioneerden, Femma, Gezinsbond Koningslo, De speelgezellen, Pagadder en Ko en het wijkcomité Kortom Koningslo maken gebruik van de parochiezaal.

Op de site zijn ook de lokalen van Chiro Koningslo gelegen. Deze terreinen werden in erfpacht gegeven.

2.3. Sint-Antonius Abt in Houtem

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

2.3.1. Identificatie

Naam: Sint Antonius Abt

Geografische ligging

- Trekelstraat (Karel) 48 1800 Vilvoorde
- Provincie: Vlaams Brabant

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdome: Aartsbisdom Mechelen-Brussel
- Vicariaat: Vlaams-Brabant en Mechelen
- Pastorale regio: Mechelen
- Pastorale zone (in oprichting): Vilvoorde
- Parochie: Sint Antonius Abt

Eigenaar: Stad Vilvoorde

Bescherming(en)/vastgesteld:

Kerkgebouw:

- is aangeduid als **vastgesteld bouwkundig erfgoed** Parochiekerk Sint-Antonius
Deze vaststelling is geldig sinds 08-10-2021
- is aangeduid als **beschermd monument** Parochiekerk Sint-Antonius
Deze bescherming is geldig sinds 22-10-1975

Kerkhof:

- is aangeduid als **beschermd cultuurhistorisch landschap** Parochiekerk Sint-Antonius: kerkhof
Deze bescherming is geldig sinds 22-10-1975

Orgel:

- omvat de aanduiding als **beschermd monument** Parochiekerk Sint-Antonius: orgel
Deze bescherming is geldig sinds 09-12-1975

Omgeving:

- is deel van de aanduiding als **beschermd stads- of dorpsgezicht**, intrinsiek Hoeve Monnikhof en Steenhoeve met omgeving
Deze bescherming is geldig sinds 22-09-1982

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/70614>

Goedgekeurd beheersplan 05-12-2018 (einddatum 05-12-2042)

<https://plannen.onroenderfgoed.be/plannen/525>

2.3.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

Centraal in het gehucht gelegen, classicistisch zaalkerkje, met omhaagd, omringend kerkhof, heden buiten gebruik en met gras begroeid. Een algemeen restauratieplan van 1922, bewaard op de Dienst voor Stadswerken, toont aan weerszijden van de kerk ijzeren hekken ter afsluiting van het kerkhof. De kerk werd beschermd als monument, het kerkhof als landschap bij Koninklijk Besluit van 22 oktober 1975; het orgel werd eveneens beschermd als monument bij Koninklijk Besluit van 9 december 1975.

Houtem kreeg door toedoen van de abdij van Ter Kameren al zeer vroeg een eigen kapel, gelegen aan de baan naar Vilvoorde zoals blijkt uit het Kaartboek van de abdij van 1719. In 1775 werd een nieuwe kapel, de huidige kerk, gebouwd tijdens het beheer van abdis Serafina Snoy, wiens wapenschild boven de kooringang bewaard bleef.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Exterieur

Eenvoudig, georiënteerd zaalkerkje van 1775. De plattegrond vertoont een éénbeukig schip van vier traveeën met ingebouwde westtoren onder ingesnoerde leien naaldspits en een lager koor van één rechte travee met driezijdige sluiting en aangebouwde sacristie. Het geheel is opgetrokken uit zandsteen op een lage plint, grotendeels van ijzerzandsteen; leien bedaking. De westgevel onder bekronend driehoekig fronton bevat een eenvoudige rechthoekige poort onder een blind rondboogveld, gevat in een classicistische entablementomlijsting; de thans niet meer zichtbare neuten hadden naar verluidt als opschrift "ANNO" "1775"; hogerop is een steekboogvenster in een omlijsting met druiplijst en flankerende voluten. De ingebouwde toren is zwaar verankerd en heeft steekbogige galmgaten. De rest van de kerk vertoont eenvoudige steekboogvensters in vlakke, arduinen of zandstenen omlijsting en steigergaten.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Interieur

Sober bepleisterd en beschilderd interieur met tongewelf voorzien van gestucte gordelbogen, straalgewelf in het koor. In het begin van de jaren 1970 werd het interieur gewijzigd: het altaar werd gedemonteerd, er werd een lambrisering van planchetten geplaatst en de bevoering werd vernieuwd. Op de bestaande vloer werd Egaline gegoten en daarna bedekt met tegels Linoleum NB: (lijm bevat asbest).

In het goedgekeurd beheersplan werden volgende goederen opgenomen als cultuuroederen en kunnen in aanmerking komen voor een erfgoedpremie:

- Meubilair, biechtstoel zuid en biechtstoel noord. (één achteraan in de kerk en één (uit 1711 en in Lodewijk XVI stijl) op zolder (gedemonteerd)
- Hoofdaltaar. (Is terug samen te stellen)
- Beelden van St Antonius Abt en van Maria met kind.

Orgel

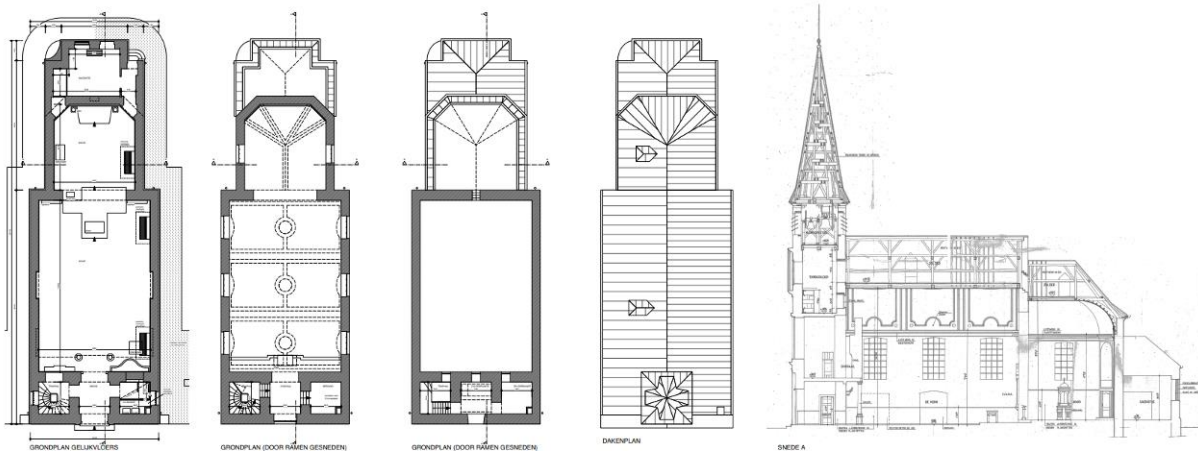
Orgel van Guillaume Davidts (Antwerpen), bouwjaar 1742 volgens inscriptie, kast van 1711. Het waardevolle orgel is dan wel 18de-eeuws maar staat pas in de kerk sinds 1859. Het is afkomstig van de Sint-Bartholomeus kerk te Merksem, waar het in 1710 werd opgebouwd en in 1742 een heropbouw, aanpassing en uitbreiding onderging door Gilliam Davit uit Antwerpen. In 1859 werd het verkocht en verplaatst naar de kerk van Houtem. Het orgel werd gerestaureerd in 2006 door J. Potvlieghe.

Het is het enige van de 2 overgebleven Davit-orgels dat nog in een goede toestand is bewaard gebleven.

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte

- oppervlakte kerkgebouw: schip 115 m²
- vrije hoogte kerk: +-10 m
- aantal zitplaatsen kerkgebouw: 90 personen

Opbouw

- type gebouw: éénbeukige kerk in een sobere classicistische stijl
- Aantal en soort bijruimtes: geen / beperkt
 - o Naast de inkom re. een cv ruimte (voormalige doopkapel) en li. traphal
 - o Kerkruimte: schip en koor
 - o sacristie
- Uitbreidingsmogelijkheden:
 - o geen: beschermd beeldbepalend kerkje met omliggend voormalig kerkhof.
- Herbestemmingsmogelijkheden:
 - o Zeer goede akoestiek

Voorzieningen

Elektriciteit is niet in orde.

Sanitair	In de technische ruimte (voormalige doopkapel) werd een WC en een spoelbak geplaatst. De toiletruimte is afgeschermd door een gordijn. Er is een lavabo in de sacristie
Verwarming	gas
Verlichting	Deels ledverlichting. Nog ledverlichting voorzien waar er geen is.

Keukenvoorzieningen	/
Audiosysteem	aanwezig
Beeldscherm(en)	/
Rolstoeltoegankelijkheid	Toegankelijk door middel van een mobiel hellend vlak
Diefstal- en brandbeveiliging	Geen brandbeveiliging voor het orgel aanwezig
Bliksembeveiliging	Het gebouw is voorzien van een bliksemafleider en van een bescherming van de elektrische installatie bij blikseminslag.
Gsm-operatoren	/

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen

Zonnepanelen (en batterijen)	Te onderzoeken mogelijkheid: zonnepanelen plaatsen op de daken van de voormalige pastorie. Nog te bepalen in overleg met de gemeente.
Regenwateropvang	/
Dakisolatie	Te onderzoeken mogelijkheid: Isoleren van het plafond.
Groendak	/
Warmtepomp	Te onderzoeken mogelijkheid: vloerverwarming plaatsen gekoppeld met warmtepomp of geothermische warmte
Warmtenet	/
Windenergie	/
Aquathermie	/

Biodiversiteit

- Kerkuil aanwezig in de toren. Uilenbak geplaatst. Uilenbak werd verplaatst van de zolder van het koor naar de toren.
- Wordt opgevolgd door Kerkuilwerkgroep Vlaanderen, afdeling van Vogelbescherming Vlaanderen vzw
- Er zijn rond de toren, onder de dakgoot gierzwaluwkasten geplaatst.

Bouwfysische toestand

Het gebouw is in een redelijke staat, er worden enkel dringende defecten hersteld daar er een optie is om de kerk grondig te restaureren. De stad heeft daarvoor reeds gesprekken gehad met de diensten van Onroerend Erfgoed Vlaanderen.

Recente restauraties of werken:

- +-2000: dakbedekking vernieuwd
- 2007: restauratie orgel
- 2010: Werken aan de Pastorie in het kader van herbestemming. Het hoofdgebouw werd omgebouwd en bijgebouwd tot buurthuis "den Dries". De bijgebouwen werden vergroot om 2 lokalen te kunnen ter beschikking stellen van de Parochie. Om dit plan te kunnen uitvoeren werd toegestaan het statuut van het parochiehuis om te zetten van een "pastorie met bestemming" in een "pastorie".
- 2018: Vernieuwing dakbedekking sacristie
- 2018: Vernieuwing van de chauffage (een verwarming die voldoet aan de eisen van Onroerend Erfgoed Vlaanderen i.v.m. het vrijwaren van het orgel)
- 2020: Vernieuwing dakbedekking en herstelling gebinte van het dak van het koor.
- Vernieuwing van de galmlaten in de klokkentoren.
- Installeren van een toilet in de huidige stookplaats en aanpassingen aan het elektriciteitsnet van de stookplaats en van de elektriciteitskast.
- Ontstoffen van de toren en de ruimte onder het dak.
- Vernieuwing (Ter vrijwaring van het orgel) van de deurstijlen naar het hoogzaal. De vorige stijlen waren aangetast door memel.

Duurzaamheid: kansen

Zonnepanelen plaatsen op de daken van het nabijgelegen buurthuis en de parochiale lokalen.
Vloerverwarming plaatsen in de kerk bij de restauratie van de kerk, gekoppeld met warmtepomp of geothermische warmte.
Led verlichting.

Geplande werken:

- Aanpassen van het elektriciteitsnet aan de nieuwe vereisten.
- Brandbeveiliging installeren (belangrijk voor het orgel)
- Opvolgen van vochtigheidsgraad (belangrijk voor het orgel)

Te plannen werken:

- Afwerken van de ruimte rond het toilet
- Vernieuwing vloerbekleding onder het altaar
- Verbetering veiligheid van de toegang naar zolder en Klokkentoren.

Een volledige restauratie van de kerk is voorzien vanaf het moment dat de stad de nodige subsidies kan krijgen.

Voor het gebouw werd een lidmaatschap bij Monumentenwacht afgesloten.

Financiële gegevens

Door de recente restauratie zijn er slechts beperkt plannen om de kerk te verbeteren. De toegang naar de zolder zou aangepakt moeten worden en de opmaak van een overkoepelend onderhoudsplan. Onder andere de dakgoten verstoppen regelmatig.

Veiligheid:

- op aanraden van de veiligheidscoördinator dient nog een veilige toegang tot de zolder en toren gecreëerd te worden.

Herstel Spanten

- Tijdens uitvoering van de dakherstellingswerken werd vastgesteld dat de houten spanten in het schip aangetast zijn. Een gespecialiseerde firma dient de aantasting in kaart te brengen. Op basis daarvan kan de kostprijs bepaald worden. Voorlopige inschatting van de kostprijs = $3\text{m}^3 \times 7\,000 \text{ €/m}^3$ (prijsbib 3P & offerte Van Loy dd 2021) = 21 000 € + werfinrichting 10 000 € (offerte Van Loy stelling, afscherming, lift, ...) = 31 000 euro excl btw, 38 000 inclusief btw

De eigenaar is verantwoordelijk voor het reguliere onderhoud, deze werkzaamheden zijn niet opgenomen in onderstaande oplijsting. Het belang van regelmatig onderhoud wordt benadrukt. Financiering van investeringswerken door de stad is enkel gerechtvaardigd wanneer de werken niet het gevolg zijn van nalatig onderhoud of herstel.

Jaar	Werken aan de parochiekerk	Budget	Uitvoering	Consensus gemeente
2026-2031	Verbetering veiligheid van de toegang naar zolder en Klokkentoren	Raming €7500	Nog te bepalen	In overweging Krediet voorzien 2024 nog te herbevestigen 2026-2031
2026-2031	Verbetering veiligheid van de toegang naar zolder en Klokkentoren	Raming €38 000	Nog te bepalen	In overweging Krediet voorzien 2024 nog te herbevestigen 2026-2031
2026-2031	Verbeteren elektriciteitsnet en Brandbeveiliging installeren	Raming €25 000	Nog te bepalen	In overweging Krediet voorzien 2024 nog te

				herbevestigen 2026-2031
2026- 2031	Restauratiewerkzaamheden	Raming €900 000	Nog te bepalen	In overweging Krediet voorzien 2024 nog te herbevestigen 2026-2031
2026- 2031	Opvolgen van vochtigheidsgraad	Nog te bepalen	Nog te bepalen	In overweging
2026- 2031	Afwerken van de ruimte rond het toilet	Nog te bepalen	Nog te bepalen	In overweging
2026- 2031	Vernieuwing vloerbekleding onder het altaar	Nog te bepalen	Nog te bepalen	In overweging

2.3.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De kerk is centraal gelegen in de landelijke woonwijk van Houtem omringd door een groene zone.

De kerk is gelegen aan de Karel Trekelsstraat, voor de kerk ligt een pleintje in betonklinkers. De kerk is omringd door een oud kerkhof, dat nu volledig in gras bedekt is met enkele bomen en struiken en een lage heg rondom. Dit is een strook van ongeveer 8 meter breed naast en achter de kerk

Op 30m van de kerk ligt de pastorie, gebouwd in 1921 in een neostijl. Momenteel biedt de pastorie onderdak aan het Lokaal Dienstencentrum Den Dries en het Parochiehuis Den Toone.

De directe omgeving werd recentelijk heraangelegd met een aangename speelplek voor kinderen.

Naast de pastorie begint de scholensite van KOV Basisschool De Biekerf en De stedelijke basisschool De Groene Planeet.

De kerk is gemakkelijk bereikbaar met het openbaar vervoer, bus van de lijn stopt op een 100m van de kerk. Het treinstation van Epegem ligt op 1 à 2 km van de kerk. Voor de kerk is er parkeermogelijkheid: 9 wagens waarvan 4 plaatsen voor laden van elektrische wagens, geen gehandicaptenplaats.

2.3.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

De kerk wordt hoofdzakelijk gebruikt voor liturgische vieringen. Er is om de twee weken een eucharistieviering op zondag voor zo'n 30 à 40 gelovigen en er wordt ook op de vooravond van de kerkelijke hoogdagen eucharistie gevierd. Er zijn geen kinderen of jongeren aanwezig.

De kerk heeft omwille van zijn charme een bijzondere aantrekkingskracht en wordt momenteel veel gebruikt voor uitvaarten, minder voor doopvieringen en huwelijken. Op vraag is het ook mogelijk om concerten of voordrachten te geven (2 à 6 maal per jaar). Door de goede akoestiek en het waardevolle Davit-orgel leent deze kerk zich uitstekend voor (orgel)concerten. Daarnaast heeft de orgelkring de mogelijkheid om het orgel te gebruiken als oefenorgel. Ook wordt er nog jaarlijks op de derde zondag van februari het 'feest voor Sint-Antonius Abt' (met een varken) gehouden in de kerk, een feest dat nog erg leeft in de Houtemse gemeenschap. Eénmaal per jaar worden rond de feestdag van St.-Antonius abt in januari de St.-Antoniusfeesten gehouden. Deze werden in 2023 erkend als Vlaams cultureel erfgoed.

De kerk wordt niet gebruikt door andere christelijke gemeenschappen. De kerk is niet geopend buiten de erediensten. Op vraag kan een bezoek gebracht worden aan de kerk.

De KWBV, Ferm en de chiro zijn verenigingen verbonden met de parochie en organiseren zeer sporadisch een viering.

De pastorie behoort ook tot de site en is eigendom van de stad. Momenteel bevindt zich in de het gebouw: het Lokaal Dienstencentrum Den Dries en het Parochiehuis Den Toone. Dit laatste omvat een vergader- en archief ruimte en sanitair.

Er is geen sanitair aanwezig in de kerk en bij evenementen kan het parochiehuis aan die vraag tegemoetkomen. De wisselwerking tussen kerk en pastorie (diensentcentrum en parochiehuis) is eerder beperkt.

Er is beperkte parkeermogelijkheid in de onmiddellijke omgeving. Op +-200m (voor de sportzaal en de stadsschool) is er plaats voor een 40-tal auto's.

2.4. Sint Jozef in Far-West

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

2.4.1. Identificatie

Naam: Sint Jozef

Geografische ligging

- Gevaertstraat 24, 1800 Vilvoorde
- Provincie: Vlaams Brabant

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Aartsbisdom Mechelen-Brussel
- Vicariaat: Vlaams-Brabant en Mechelen
- Pastorale regio: Mechelen
- Pastorale zone (in oprichting): Vilvoorde
- Parochie: Sint-Jozef Vilvoorde

Eigenaar: Kerkfabriek Sint-Jozef Vilvoorde

Bescherming(en)/vastgesteld:

- is aangeduid **als vastgesteld bouwkundig erfgoed** Parochiekerk Sint-Jozef en bijhorende pastorie
Deze vaststelling is geldig sinds 08-10-2021

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/70579>

2.4.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

Het betreft een haaks op de Gevaertstraat gelegen zaalkerk waarvan de eerste steen werd gelegd op 25 oktober 1958 en ingewijd op 1 mei 1959. Zij is opgetrokken uit natuur- en baksteen onder een pannenzadeldak met een klein metalen klokkentorentje met twee kleine klokjes, helemaal achteraan in de nok van het dak.

De straatgevel bestaat uit een parement van zandsteen, gemarkeerd door een grote luifel boven de dubbele ingang deur in een groot opengewerkt gevelvlak van glastegels. Boven de luifel, tegen de muur, hangt een groot houten kruis. Links en rechts zijn de zijingangen, haaks op de voorgevel, met een voorportaal onder een plat dak die uitgeven in de zijbeuken, eveneens onder een plat dak.

Verschillende ontwerpen van de hand van Architect M. Deroover werden afgekeurd. Mogelijk is het uitgevoerde ontwerp van de hand van Architect Brigode, maar de bouwplannen zijn verloren geraakt.

Het interieur, met weggewerkte metalen hangarstructuur, bevat, met uitzondering van het nieuwe marmeren altaar en de doopvont.

b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

(Geen plan beschikbaar)

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

De middenbeuk van ongeveer 32 meter lang bij 18 meter breed, ontvouwt een rechthoekig schip van zes traveeën, overlopend in een koor van één rechte travee met vlakke sluiting. Het geheel wordt aan beide zijden, op een hoogte van ongeveer vier meter, verlicht door rechthoekige vensters met glas in lood. Bij het binnenkomen via de hoofdingang zijn links en rechts van de middengang twee verhoogde plateaus: een eerste plateau van twee treden, en verder naar voren een lager plateau van één trede. De doopvont bevindt zich in de middengang, dicht bij de hoofdingang. De kerk biedt plaats aan 400 personen, maar in verband met de brandveiligheid heeft de Kerkraad beslist om slechts 350 personen toe te laten.

Het licht gewelfd plafond van ongeveer zeven meter hoog bestaat uit houten planchetten die over de volledige breedte de metalen hangarstructuur bedekken. De twee zijbeuken zijn ongeveer vier meter breed en even lang als de middenbeuk. Zij zijn slechts drie meter hoog, eveneens met een plafond van houten planchetten, en overdekt door een plat dak. Vijf lichtkoepels zorgen voor het nodige licht in deze zijbeuken. In de rechtse zijbeuk bevindt zich ter hoogte van het altaar een met glazen deuren afgesloten winterkapel over een lengte van ongeveer negen meter. Recentelijk werd er een tweede deel afgesloten voor een kinderhoekje en werden gordijnen geplaatst in de achterste traveeën.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Het altaar bevindt zich op een verhoogd koor aan het einde van de middenbeuk. Twee treden geven toegang tot een eerste plateau, en nogmaals drie treden hoger bevindt zich een tweede plateau met het (oorspronkelijke) hoofdaltaar.

Achter de achterste volle muur in zandsteen, bevindt zich de sacristie en twee grote bergingen.

Onder de kerk bevindt zich nog een verdieping: de 'kelder'. Deze is ingericht in verschillende lokalen en zalen die gebruikt worden door verenigingen.

De lokalen aan de gevels hebben allemaal natuurlijke lichtinval. De zalen of lokalen in het midden hebben dit niet.

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Oppervlakte

- oppervlakte kerkgebouw: +-1000 m²
- oppervlakte 'kelder' lokalen: +-1000m²
- vrije hoogte kerk: 7 m
- aantal zitplaatsen kerkgebouw: 200 plaatsen

Opbouw

- type gebouw: zaalkerk, metalen hangarstructuur, rechthoekig schip van 6 traveeën overlopend in een koor
- Aantal en soort bijruimtes: sacristie, berging, ...

Voorzieningen

De verwarming van de kerk gebeurt door twee warmeluchtblazers die door twee openingen, links en rechts van de hoofdingang op ongeveer drie meter hoogte, de warme lucht in de kerk blazen. De ketels bevinden zich in de benedenverdieping. In 2007 werd één oorspronkelijke ketel vervangen door een gasgestookte warme luchtgenerator; de tweede nog oorspronkelijke ketel wordt binnen een paar weken eveneens vervangen door een gasgestookte warmeluchtgenerator.

In de sacristie en de twee bergingen links en rechts ervan is geen verwarming voorzien. Wel zijn er drie volledig gerenoveerde toiletten en een lavabo aanwezig.

De kerk is toegankelijk voor mindervaliden via de zijdeur van de winterkapel: een zwevend betonnen pad van 1,5 meter breed en ongeveer 10 meter lang tegen de rechterzijgevel van de kerk, vertrekt vanaf de parking naast de kerk naar deze deur.

De elektriciteit werd vernieuwd.

Sanitair	3 toiletten en een lavabo
Verwarming	(1) gasgestookte warme luchtgenerator (2007) (2) gasgestookte warme luchtgenerator (2025)
Verlichting	Vernieuwd (2024)
Keukenvoorzieningen	/
Audiosysteem	Aanwezig: versterker en mengpaneel, een CD-speler en drie microfoons (2008)
Beeldscherm(en)	/
Rolstoeltoegankelijkheid	zwevend hellend vlak , via winterkapel
Diefstal- en brandbeveiliging	/
Bliksembeveiliging	/
Gsm-operatoren	/

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen

Zonnepanelen (en batterijen)	/
Regenwateropvang	/
Dakisolatie	/
Groendak	/
Warmtepomp	/
Warmtenet	/
Windenergie	/
Aquathermie	/

Bouwfysische toestand

In 2002 werd de dakbedekking van de platte daken en de binnenbekleding van de zinken dakgoten volledig vernieuwd. In 2004 werden herstellingswerken uitgevoerd aan de betonnen dakgoten (onder-kant) en de gevelpunten (betonrot).

In 2009 werd het bijna doorgeroeste metalen klokkentorentje verwijderd en vervangen door een replica; tevens werd voor de veiligheid een metalen trap tegen de achterwand van de kerk aangebracht zodat het onderhoud van de klokken op een veilige manier kan gebeuren (wat voorheen niet het geval was).

In 2011 werd het pannendak volledig nagezien en hersteld waar nodig.

Sinds 2020 is de Kerkfabriek Sint-Jozef lid van Monumentenwacht.

In juni 2020 werd een volledige bouwkundige inspectie uitgevoerd. Uit het rapport blijkt dat over het algemeen de bouwfysische toestand 'redelijk' tot 'goed' is.

Vele adviezen werden reeds ter harte genomen en de grootste gebreken weggewerkt.

De trappen aan de hoofdingang werden hersteld in september 2020, waarbij een 60-tal betonnen tegels werden vervangen, waardoor de insijpeling in de kelderruimte aanzienlijk werd verbeterd.

Het dringendste werk – de volledige vervanging van de elektriciteit, zowel de verlichting als bekabeling, stopcontacten en verdeelborden – werd uitgevoerd in januari 2024.

De tweede verwarmingsketel op stookolie – sinds meer dan een jaar buiten gebruik - wordt in de loop van de maand februari 2025 vervangen door een performante gasgestuurde warmeluchtgenerator, waardoor de kerk binnen het uur voldoende kan verwarmd worden - ook bij vrieskoude.

In de benedenverdieping van de kerk bevinden zich de lokalen van diverse parochieverenigingen (RAAK, Femma, VZW De Far en Jong Oudscouts (Joskes)).

Deze lokalen zijn aan renovatie toe en op basis van het brandpreventieverslag van 20/9/23, dat werd opgemaakt op vraag van de Dienst Wonen en Ondernemen van Stad Vilvoorde, worden momenteel verbouwwerken uitgevoerd teneinde binnen een paar jaar een Brandveiligheidsattest A te bekomen voor het volledige gebouw, kerk inbegrepen.

Financiële gegevens

Door het uitvoeren van de dringende werken zijn er slechts beperkt plannen om de kerk te verbeteren. Sommige minder dringende werken moeten nog uitgevoerd worden, zoals het buitenschrijnwerk herschilderen, de bevestiging van de koperen afvoerbuizen vervangen en het plaatselijk betonrot in de kelder herstellen.

De eigenaar is verantwoordelijk voor het reguliere onderhoud, deze werkzaamheden zijn niet opgenomen in onderstaande oplijsting. Het belang van regelmatig onderhoud wordt benadrukt. Financiering van investeringswerken door de stad is enkel gerechtvaardigd wanneer de werken niet het gevolg zijn van nalatig onderhoud of herstel.

Jaar	Werken aan de parochiekerk	Budget	Uitvoering	Consensus gemeente
2025-2030	Herschilderen buitenschrijnwerk	Nog te bepalen	Nog te bepalen	In overweging
2025-2030	bevestiging van de koperen afvoerbuizen vervangen	Nog te bepalen	Nog te bepalen	In overweging
2025-2030	plaatselijk betonrot in de kelder herstellen	Nog te bepalen	Nog te bepalen	In overweging

2.4.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De kerk is gelegen aan de Gevaertstraat in de wijk Far-West. Achter de kerk werden in 2015 nieuwe gebouwen opgetrokken voor de parochiale Sint-Jozefsschool die deel uitmaakt van het KOV (Katholiek Onderwijs Vilvoorde).

Naast de kerk bevindt zich een parking die in 2013 in erfpacht werd gegeven aan de achterliggende school.

De parking wordt sinds 2018 uitsluitend gebruikt voor de auto's van het onderwijzend personeel van de school. Daartoe werd een zwaar ijzeren hekken aangebracht langsheen de straatzijde waardoor de schoolsite volledig wordt afgesloten.

Tijdens het weekend en de schoolvakanties mag de parking gebruikt worden door kerkgangers, medewerkers van de parochie en alle parochiale verenigingen.

De Gevaertstraat is sinds 2024 een éénrichtingsstraat geworden - van Groenstraat naar Hendrik 1 lei - en voorzien van een breed fietspad. Parking voor auto's is er nog nauwelijks.

De kerk ligt op een paar honderd meter van twee bushaltes op de Hendrik 1 lei, de N1 die Brussel met Mechelen verbindt. Zij is 1,5 km verwijderd van de hoofdkerk van Vilvoorde, O.L.V.-van Goede Hoop, Portaelsplein, Vilvoorde.

De gemeentelijke begraafplaats van Vilvoorde bevindt zich op minder dan 500 meter afstand, aan de Mechelsesteenweg.

2.4.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

De kerk wordt hoofdzakelijk gebruikt voor liturgische vieringen om de 2 weken. Het aantal deelnemers is met een 20-tal personen beperkt. Op zaterdagen waarop er geen eucharistie wordt gevierd, houdt men een gebedsviering voorbereid en voorgegaan de lectorenwerkgroep. Daarnaast zijn er ook uitvaarten, doopvieringen en huwelijken.

Door beperkte interesse is er sinds 2024 in deze kerk geen viering meer van Eerste Communie. Aanvragen voor huwelijken en doop zijn beperkt.

De kerk wordt op vraag ter beschikking gesteld voor niet-liturgische activiteiten, zoals een concert van de harmonie, een opvoering van een toneelstuk (o.a. de Academie voor Muziek, Woord en Dans) of een tijdelijke tentoonstelling van een paar dagen.

De Koninklijke Harmonie Cecilia repeteert wekelijks op maandagavond in de kerk.

De Gospelkerk Filadelfia Refreshed – in 2021 gewijzigd in Gospelkerk Vlaanderen - gebruikt sinds begin 2015 de kerk elke zondagmorgen voor een viering, en in de week voor geregelde muzikale repetities en gebedsavonden. Jammer genoeg kregen wij onlangs slecht nieuws van het bestuur. De kans is groot dat zij de overeenkomst opzeggen tegen eind mei dit jaar. Zij hebben een grote ruimte gehuurd op de Asiat Site. Op deze plek kan hun materiaal o.a. zanginstallatie, belichting, decor... blijven staan. In de Sint-Jozefkerk diende zij dit telkens af te breken bij begrafenissen of andere gelegenheden.

In de benedenverdieping van de kerk bevinden zich de lokalen van diverse parochieverenigingen o.a. RAAK, Femma, VZW De Far en Jong Oudscouts (Joskes). Allen verenigingen die zich parochiaal verbonden voelen. Het zaaltje onder de kerk is eigendom van de kerkfabriek maar werd door een gebruiksovereenkomst ter beschikking gesteld aan de Stichting (via de vroegere afdeling van de VPW).

Omwille van de bestaande infrastructuur, de parkeermogelijkheden en mogelijkheden voor een parochiale werking beschouwt het Centraal Kerkbestuur dit als tweede kern. Sinds 2022 bewoont meewerkend priester Jan Van Achter de pastorie. De benedenverdieping van de pastorie biedt mogelijkheid tot vergaderen en beperkte archiefruimte.

2.5. Sint Martinus in Peutie

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.5.1. Identificatie

Naam: Sint Martinus

Geografische ligging

- Kerkstraat 43, 1800 Peutie
- Provincie: Vlaams Brabant

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Aartsbisdom Mechelen-Brussel
- Vicariaat: Vlaams-Brabant en Mechelen
- Pastorale regio: Mechelen
- Pastorale zone (in oprichting): Vilvoorde
- Parochie: Sint Martinus

Eigenaar: Kerkfabriek Sint-Martinus Peutie

Bescherming(en)/vastgesteld:

- is aangeduid als **vastgesteld bouwkundig erfgoed** Parochiekerk Sint-Martinus
Deze vaststelling is geldig sinds 08-10-2021

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/70648>

2.5.2. Beschrijving

Georiënteerde neogotische kerk met basilicale opstand naar ontwerp van 1899 van de Schaarbeekse architect Alexander Sluys, opgericht in 1900-1901 ter plaatse van en ter vervanging van een oudere, doch meermaals aangepaste, gotische kerk uit de zeventiende eeuw. Het betreft een éénbeukige kerk (transeptloos).

a) Cultuurhistorische waarde

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Het ontstaan van een parochie te Peutie klimt volgens literatuurbronnen op tot de tweede helft van de elfde eeuw. In de loop van de twaalfde eeuw zou de oorspronkelijke, vermoedelijk houten kapel vervangen zijn door een Romaans, stenen bouwwerk dat tijdens de godsdienststroevelen in brand werd gestoken en nagenoeg met de grond gelijk werd gemaakt; in 1626 werd gestart met de wederopbouw van een eenvoudig gebedshuis, waarvoor de lokale zandsteen werd aangewend; de werken waren zo goed als voltooid in 1629. Een tekening van Jan de Rofroissart van 1649 toont een kleine, éénbeukige kerk met ingebouwde westertoren en ingang in de zuidelijke zijde, aan de oostzijde een lager koor met driezijdige sluiting, het geheel was omgeven door een omheind kerkhof. In de loop van de achttiende eeuw werden meermaals veranderingen uitgevoerd: zo werden in 1732 het koor verhoogd en de muren gewit. Naderhand werd de kerk ook nog vergroot in functie van de bevolkingstoename: in de periode 1833-1835 werd een portaal gebouwd tegen de westzijde, deze

werken gebeurden onder leiding van ingenieur Sluys, "architecte du roi". Oude foto's uit het einde van de negentiende eeuw tonen een gewit zaalkerkje met ingebouwde westertoren en het toegevoegde portaal met neogotische reminiscenties: een rechthoekige deur onder oculus zit gevat tussen twee spitsboogvensters die verbonden zijn door een omlopende druiplijst met drievoudig spitsboogmotief. Ook het ommuurde kerkhof is nog aanwezig.

Op het einde van de negentiende eeuw was de kerkfabriek echter van mening dat de toen bestaande kerk niet langer aan de eisen voldeed en werd beslist een nieuw gebedshuis op te richten. De plannen werden getekend in 1899 naar ontwerp van de Schaarbeekse architect Alexander Sluys. Het kerkhof werd in het vooruitzicht van de nieuwe bouw al vanaf 1896 overgebracht naar de toenmalige Perksestraat, heden de Schuifelaarstraat.

De oude kerk werd gesloopt vanaf 15 mei 1900 en de eerste steen voor de nieuwe bouw, ingemetseld in de muur achter het hoofdaltaar, werd gelegd op 13 augustus 1900. Eind juli 1900 waren de funderingen reeds klaar. Op 13 augustus 1900 kwam deken Van Beveren uit Vilvoorde de eerste steen leggen, ingemetseld in de muur achter het hoofdaltaar. Eind mei 1901 was de kerk onder dak. Het bisdom gaf toelating om de kerk in te zegenen op 6 juni 1901. Begin oktober 1901 was het ganse gebouw voltooid en volledig in gebruik genomen.

Er werd een nieuw torenuurwerk besteld bij De Veuster uit Kraainem-Stokkel en de klokken van 1762 en 1808 beierden weldra weer boven het dorp.

In 1956 werden herstellingen uitgevoerd aan toren en schip. In 1961 werd centrale verwarming aangelegd en datzelfde jaar greep ook het elektrificeren van de klokken en torenuurwerk plaats. Aangezien het vroegere orgel onbespeelbaar geworden was, besloot de kerkfabriek om over te gaan tot de openbare verkoop van enkele gronden, en zodoende te kunnen overgaan tot de aankoop van een nieuw kerkorgel. Dit werd toegewezen aan H. Van de Loo & Zonen uit Leuven. Het werd een orgel met elektrische tractuur, 2 klavieren en pedaal.

Beschrijving

De plattegrond vertoont een driebeukige, neogotische kerk met basilicale opstand en uitspringende westertoren, een schip van vijf traveeën met aansluitend een iets lager koor van twee rechte traveeën met vlakke sluiting, geflankeerd door de sacristie en een bergruimte. Rijzig voorkomende, doch vrij eenvoudige baksteenbouw op gecementeerde onderbouw met kunstleien zadel- en lessenaarsdaken en functioneel gebruik van hardsteen voor dorpels, lateien en afdekstenen.

Gedeeltelijk uitspringende westertoren van drie geledingen onder ingesnoerde naaldspits met aan de zuidzijde een halfronde traptoren met lichtgleuven; verjongende en versneden steunberen op de hoeken; in de westgevel een eenvoudige rechthoekige deur onder spitsboogveld met kruismotief, hogerop gekoppelde spitsboogvensters, gevat in een spitsbogig spaarveld; hetzelfde geldt voor de gekoppelde galmgaten in de bovenste geleding; blinde galmgaten in de oostgevel.

In de midden- en zijbeuken worden de traveeën geritmeerd door steunberen waartussen de eveneens gekoppelde spitsboogvensters; in de rechthoekige annexen worden de gekoppelde rechthoekige vensters bekroond door blinde spitsboogvelden. Het koor wordt verlicht door kleine oculi in de zijgevels en drie spitsboogvensters in de oostgevel; tegen deze gevel bevindt zich ook de zogenaamde Heilige Kruiskapel, naar verluidt een overblijfsel van de oude kerk: natuurstenen kapel met beglaasde rondboognis waarin een kruisbeeld. Ingemetselde grafsteen van F.B. Van Zeebroeck, predikheer, † 1813, in de oostgevel van de sacristie.

Interieur

Bepleisterd en beschilderd interieur met spitsboogarcade op zuilen met arduinen sokkel en bladwerkkapiteel. Bakstenen kruisribgewelven waarvan de geprofileerde ribben neerkomen op gecombineerde pilasters met gelijkaardige bladwerkkapitelen, op hun beurt geschraagd door de zuilen van de arcade.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Meubilair:

De stijl van de nieuwe kerk was neogotisch en enige nieuwe meubelen werden ook in deze trant uitgewerkt. De rest kwam uit de inboedel van de oude kerk.

Hoofdaltaar van 1904, zijaltaar toegewijd aan de Heilige Leonardus door Jan Gerrits, 1913, in 1926 met godsdienstige taferelen versierd door kunstschilder Jozef Bouüaert uit Vilvoorde. Biechtstoel uit de tweede helft van de zeventiende eeuw. Eiken koorlezenaar in de vorm van een arend van 1733 door Petrus Sterck. Zeventiende-eeuwse, zwart granieten doopvont met deksel van messing. Diverse grafstenen van de familie de Baudequin uit de zeventiende en de achttiende eeuw. Obiitbord van 1756. De glasramen van de zijbeuken dragen de jaartallen 1932 en 1933-1934, volgens literatuurbronnen dateren al deze glasramen uit de periode 1923-1944 en zijn ze vervaardigd door Jozef Osterrath uit Luik.

Glasramen:

De meeste glasramen in de kerk werden zoals aangegeven op de glasramen geschonken door de bedevaarders uit de omstreken.

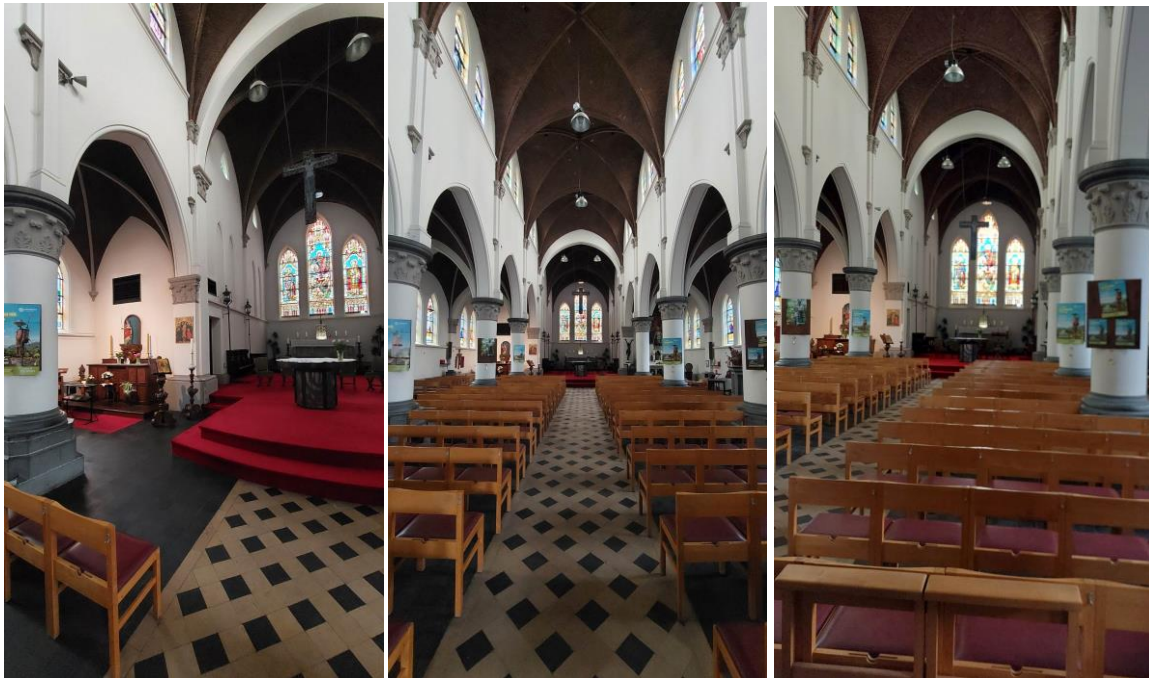
Deze zijn:

- voorstellingen in de linkerzijbeuk: Maria's ontvangenis, de aartsengel Gabriel, de Heilige Jozef, Maria met het kind Jezus, Simon met Jezus in de tempel, de Heilige Maria, de Heilige Maagd, de Gekruisigde Christus, de Heilige Maria, de kroning van O.L.V.
- hoofdaltaar: de drie grote glasramen boven het hoofdaltaar, die ouder zijn dan deze in de kerkbeuken, stellen van links naar rechts voor: de Heilige Rochus, de Heilige Martinus (patroonheilige) en de Heilige Leonardus.
- doopkapel: de twee glasramen in de doopkapel stellen respectievelijk de Heilige Johannes de Doper (links) en de doop van Christus in de Jordaan (rechts) voor.
- het doksaal: de drie glasramen stellen van links naar rechts voor: de Heilige Benedictus, de Heilige Cecilia en de Heilige Franciscus van Assisi.
- linkerkant middenbeuk: de glasramen stellen van voor naar achter de volgende heiligen voor: Vincentius, Nicolaus, Antonius van Padua, Antonius Abt, Jan Baptist de la Salle, Jan Baptist Vianey, Theresia, Johannes Berchmans, Margareta en Tarcicius.
- rechterkant van de middenbeuk: de glasramen stellen de volgende heiligen voor: Maria, Jozef, Petrus, Paulus, Rumoldus, Hubertus, Camillus en Barbera.
- in de rechterzijbeuk: een geknielde man, een stervende met priester, een geknielde jongen, een jongen met lelie, een man die geld werpt, een wenende vrouw, een geketende man, een moeder met kind, een kreupele man, zieken.

b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

Een grondplan van de kerk is niet voorhanden, maar bijgevoegde foto's geven een duidelijk beeld van de binnenkant van de kerk.

Er zijn twee sacristieën: rechts met alle benodigheden voor de vieringen en de geluidsinstallatie en een grote kluis, links voor de verwarming en brandstoftank.

Oppervlakte

- oppervlakte kerkgebouw: 540 m²
- aantal zitplaatsen kerkgebouw: 150 à 200 plaatsen

Opbouw

- type gebouw: een éénbeukige kerk (transeptloos).
- Aantal en soort bijruimtes: Er zijn twee sacristieën: rechts met alle benodigdheden voor de vieringen en de geluidsinstallatie en een grote kluis, links voor de verwarming en brandstoftank.

Voorzieningen

Sanitair	Geen aansluiting op water, geen toiletten
Verwarming	Brandstoftank (mazout) – nood aan vervanging Geen aansluiting op gas aanwezig
Verlichting	/
Keukenvoorzieningen	Niet aanwezig
Audiosysteem	aanwezig
Beeldscherm(en)	/
Rolstoeltoegankelijkheid	Niet toegankelijk, vrij hoge trappen
Diefstal- en brandbeveiliging	Niet aanwezig
Bliksembeveiliging	2012 nieuwe bliksemafleiders
Gsm-operatoren	2 zendmasten (proximus en orange) – proximus zou weggaan Ook de politie heeft een zendinstallatie

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen

Zonnepanelen (en batterijen)	/
Regenwateropvang	/
Dakisolatie	/
Groendak	/
Warmtepomp	/
Warmtenet	/
Windenergie	/
Aquathermie	/

Bouwfysische toestand

Er werden in de loop der jaren een aantal onderhouds- en instandhoudingswerken uitgevoerd:

- in 1954 werd een nieuw kerkorgel geplaatst
- in 1956 werden herstellingswerken uitgevoerd aan de toren en het schip
- in 1961 werd de centrale verwarming geïnstalleerd en werd de elektrische bediening van de klokken en torenuurwerk mogelijk gemaakt
- in 2011 werd de binnenzijde van de kerk opgefrist en geschilderd
- in 2012 werden de toren en het dak van de kerk beveiligd met nieuwe. bliksemafleiders. De toren wordt gebruikt door 2 operatoren van mobiele telefoonnetwerken, die er antennes hebben geplaatst. Ook de politie van stad Vilvoorde heeft in de toren een zendinstallatie.
- In 2024 werden de dringende werken aan de kerktoren uitgevoerd in functie van het verslag van Monumentenwacht van 2024.

Het volledig kerkgebouw is aan een grondige renovatie toe. De laatste grote werken aan de buitenzijde van het gebouw dateren van 70 jaar geleden. Volgens het verslag van Monumentenwacht van 2024 moeten dringende herstellingswerken aan de kerktoren uitgevoerd worden. Deze zijn gepland tegen het jaareinde van 2024 en worden deels mogelijk gemaakt dankzij een stadstoelage van de stad Vilvoorde.

Niet limitatieve opsomming van schadebeeld:

- Het metselwerk (steunberen) aan de buitenzijde (onderkant) van het kerkgebouw is verweerd door mos
- Het volledig dak van de kerk is bedekt met asbestcementleien en zal volledig moeten vernieuwd worden.
- de kapconstructie vertoont structurele schade
- de daken lekken
- De daken zijn niet voorzien van genormeerde ladder- of klimhaken en dus moeilijk toegankelijk voor inspectie of onderhoud. De zolders zijn niet voorzien van loopbruggen en de luiken naar de zolders van de sacristie en de berging zijn onveilig bereikbaar
- de goten zijn vervuild / verstopt
- het voegsel van de bakstenen muren is verweerd of uitgespoeld
- houten buitenschrijnwerk van dakkapellen en gootafwerking is rot
- de voorzetbeglazing is slecht en glas-in-loodramen zijn beschadigd.
- De verwarming is totaal versleten en dient dringend vervangen te worden door een duurzame verwarmingsinstallatie.

Voor de restauratie is recent een architect (ebtca) aangezocht met de nodige ervaring, die de kerkraad verder zal adviseren, en waarbij de kerk digitaal zal worden opgemeten.

Financiële gegevens

De totaalrenovatie wordt onder alle voorbehoud door de aangezochte architect geraamd op 1,5 miljoen euro. Hiervoor zal worden beroep gedaan op een subsidie van de Vlaamse Gemeenschap en de stad Vilvoorde, en een eigen inbreng van de Kerkfabriek.

De stad Vilvoorde vraagt de meest dringende ingreep naar voor te trekken. Het in werking stellen van de verwarmingsinstallatie. Er wordt onderzocht of de huidige installatie op mazout kan omgevormd worden met een gastoevoer. Fluvius gaf reeds aan dat een nieuwe gasaansluiting mogelijk is. Er ligt gas in de Kerkstraat, Pastoriestraat en Oudstrijdersstraat.

Daarnaast vraagt de stad om de restauratiewerken te faseren en verspreiden over meerdere legislaturen: daken + exterieur en interieur. Bouwkundig wordt altijd best eerst het dak aangepakt. Het dak (asbest) kreeg onlangs een volledige onderhoudsbeurt en kan enkele jaren verder. Het dak moet wettelijk vervangen worden voor 2034.

Gevraagd om te voorzien:

2025:

- Opmaak asbestinventaris, digitale opmeting kerk en uurlonen architect
- Opmaak masterplan/ studie nevenbestemming door architect
- Reiniging plint exterieur kerk

Meerjarenplan 2026-2031:

- nieuwe verwarmingsketel & installatie sanitair (minstens 2 wc's) en bijhorend nieuwe water- en gasaansluiting en leidingen nutsvoorzieningen
- Overige interieurwerken mede om de kerk geschikt te maken als ontmoetingsruimte: paneelgordijnen of uitschuifbare panelen, aanpassing verwarming, verlichting, elektriciteit, nutsvoorzieningen, maatregelen te voorzien in functie van brandweervoorschriften
- inrichting mini-keuken (plaatsen boiler, koelkast, spoelbak, ...) en aankoop van aangepaste tafels en stoelen na uitvoering der werken.
- voorbereiden en opstarten subsidie- en aanbestedingsdossier door architect voor de exterieurwerken (2032-2037)

Meerjarenplan 2032-2037:

- exterieurwerken (vernieuwing asbestdak, aangetast gebinte en buitenmuren)

De eigenaar is verantwoordelijk voor het reguliere onderhoud, deze werkzaamheden zijn niet opgenomen in onderstaande oplijsting. Het belang van regelmatig onderhoud wordt benadrukt. Financiering van investeringswerken door de stad is enkel gerechtvaardigd wanneer de werken niet het gevolg zijn van nalatig onderhoud of herstel.

Jaar	Werken aan de parochiekerk	Budget	Uitvoering	Consensus gemeente
2025	Opmaak asbestinventaris, digitale opmeting kerk en uurlonen architect	Raming €30 000 incl. btw	2025	In overweging 100% investeringstoelage stad Vilvoorde

2025	Opmaak masterplan/ studie nevenbestemming	Raming €10 000 incl. btw	2025	In overweging 100% investeringstoelage stad Vilvoorde
2025	Reiniging plint exterieur kerk	Raming €27 000 incl. btw	2025 door 3W+	100% eigen middelen kerkfabriek
2026-2031	Fase 1: interieurrestauratie verwarmingsketel en sanitair, herinrichtingswerken ifv nevenbestemming, brandveiligheid	Raming €360 000 incl. btw	Nog te bepalen	In overweging 80% investeringstoelage stad Vilvoorde 20% eigen middelen kerkfabriek
2029	voorbereiden en opstarten subsidie- en aanbestedingsdossier door architect voor de exterieurwerken (2032-2037)	Raming €60 500 incl. btw	Nog te bepalen	In overweging 100% investeringstoelage stad Vilvoorde
2032-2034	Fase 2: dak en exterieurrestauratie	Raming €1 000 000 incl. btw	Nog te bepalen	In overweging 30 % subsidie Vlaamse overheid 50% investeringstoelage stad Vilvoorde 20% eigen middelen kerkfabriek

2.5.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De kerk maakt geen deel uit van een beschermd landschap of stadsgezicht. Ze bevindt zich in de Kerkstraat, de hoofdstraat van Peutie.

Tegenover de kerk is er een openbaar parking aanwezig voor 24 voertuigen.

Naast de kerk werd het voormalig Gildenhuis dat dienst deed als parochiale ontmoetingsplek met parochiezaal afgebroken en vervangen door een privaat appartemensgebouw (in opbouw).

Het kerkgebouw is makkelijk bereikbaar met het openbaar vervoer, aangezien de bus nr. 280 van de Lijn een stopplaats heeft op het einde van de Kerkstraat.

Achter de kerk bevindt zich de pastorie waar de vergaderingen van de Kerkfabriek en de Parochieploeg plaatsvinden, waar de priester over een lokaal beschikt om parochianen te ontvangen, en dat tevens gebruikt wordt voor de voorbereiding van de jaarlijkse processie. De pastorie wordt momenteel bewoond door huurders.

Eveneens achter de kerk bevindt zich de ingang van de plaatselijke school "Lampion" en even verder de andere gemeenteschool "De Doening".

Op een 300-tal meters van de kerk ligt het kerkhof.

2.5.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Het liturgische gebruik van de kerk is reeds afgestemd op het Pastorale plan voor de toekomstige pastorale zone Vilvoorde.

De kerk wordt hoofdzakelijk gebruikt voor liturgische vieringen: er is om de twee weken een eucharistieviering op zaterdagavond en er wordt ook op de vooravond van de kerkelijke hoogdagen eucharistie gevierd. Daarnaast gaan in de kerk ook uitvaarten, doopvieringen en huwelijken en communievieringen door. Jaarlijks heeft op de laatste zondag van september in en rond de kerk een historisch belangrijke processie plaats ter ere van de heilige Leonardus.

De kerk is dagelijks open tussen 9u. en 12u. Bezoekers die langs komen tijdens de openingsuren zoeken er stilte, komen er tot gebed of bezinning.

2.6. Heilige Wivina in Faubourg

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

2.6.1. Identificatie

Naam: Heilige Wivina

- voormalige Sint Antonius van Padua, naamwijziging in 1982 wegens reeds bestaan van een Sint-antonius-Abt parochie in Houtem-Vilvoorde

Geografische ligging

- Hoveniersstraat 58, Faubourg
- Provincie: Vlaams Brabant

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Aartsbisdom Mechelen-Brussel
- Vicariaat: Vlaams-Brabant en Mechelen
- Pastorale regio: Mechelen
- Pastorale zone (in oprichting): Vilvoorde
- Parochie: Onze Lieve Vrouw van Goede Hoop
- (voormalige Parochie: H. Wivina)

Eigenaar: Kerkfabriek Onze Lieve Vrouw van Goede Hoop, Vilvoorde

Bescherming(en)/vastgesteld:

- is aangeduid als **vastgesteld bouwkundig erfgoed** Kerk Sint-Antonius van Padua en pastorie Deze vaststelling is geldig sinds 08-10-2021

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/70592>

2.6.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

De kerk is gelegen aan de Hoveniersstraat 58, kerk van de parochie Heilige Wivina en is eigendom van de kerkfabriek. Zij is of was gekend bij het kadaster onder sectie G, deel van 367/7 en er sinds 1923 ingetekend. De parochie werd opgericht in mei 1921 en officieel erkend op 1 januari 1924. De bouwwerken voor de kerk, naar ontwerp van de Brusselse bouwkundige Veraart, werden gestart op 24 februari 1922 en beëindigd op 1 augustus van hetzelfde jaar. Haaks op de straat ingeplante zaalkerk, opgetrokken uit baksteen onder pannen zadeldak; rechthoekige plattegrond met schip van vijf traveeën en een halfronde koorsluiting; iets lager inkom-portaal met vooruitgeschoven puntgevel gemarkeerd door overhoekse steunberen, een rondboogpoort en hogerop lichtgleuven met glastegels; opengewerkte klokkentoren als verhoging van de westgevel van het schip, oorspronkelijk met bovenaan een afgeronde bekroning, en in 2010 vervangen door een driehoekige bekroning, dit wegens neergekomen brokstukken. Zijgevels geritmeerd door eenvoudige steunberen waartussen per vier gekoppelde rechthoekige venstertjes. Eenvoudig bepleisterd en beschilderd interieur, nu met centraal in het schip geplaatst altaar, het oorspronkelijke, halfcirkelvormig koor werd ingericht als weekkapel; marmereen doopvont en biechtstoelen uit de bouwperiode. De kerk is geen beschermd monument en er is geen pijporgel aanwezig.

De sacristie ligt rechts van de weekkapel, achter de halfronde koorafsluiting is er een bergplaats.

Momenteel is de binnenruimte leeg en verwaarloosd op stoelen na die uit gebruik zijn.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Er zijn geen geklasseerde kunstvoorwerpen maar er is wel een inventaris (gedigitaliseerd). waarvan hieronder een voorbeeld (uittreksel).

	VOLG-NR.	AANTAL	BENAMING VOORWERP	MATERIAAL EN AFMETINGEN	AUTEUR/TIJDVAK/MERK	OPSCRIFTEN	PLAATS VAN OPSTELLING
1							
2	A.MEUBILAIR						
3	A01a	1	altaar	hout - 145x77x104	geen	geen	kerk
4	A01b	1	altaar	witte steen - 150x80x95	geen	geen	weekkapel
5	A02	1	tabernakel	koper - 43x52	geen	geen	kerk
6	A03	1	koorzetel	hout	geen	geen	kerk
7	A04	3	koorstoele	hout	geen	geen	kerk
8	A05	1	biechtstoel	hout - 250x220	geen	geen	kerk
9	A06	1	orgel met bijhorende stoel	elektronisch - Content D2100 orgel: 105x43x92	geen	geen	kerk
10	A07a	1	doopvont	granito - h. 120 - Ø 70	geen	geen	kerk
11	A07b	1	deksel doopvont, met knop	koper - Ø 70	geen	geen	kerk
12	A08	1	offerblok	hout - 50x50x80	geen	geen	weekkapel
13	A09	175	kerkstoelen	hout	geen	geen	kerk
14	A10	1	kastje voor muziekpartituren	hout	geen	geen	kerk
15	A11	1	sokkel voor beeld met offerblok	hout - h 140 - blad: 47x47	geen	geen	doksaal

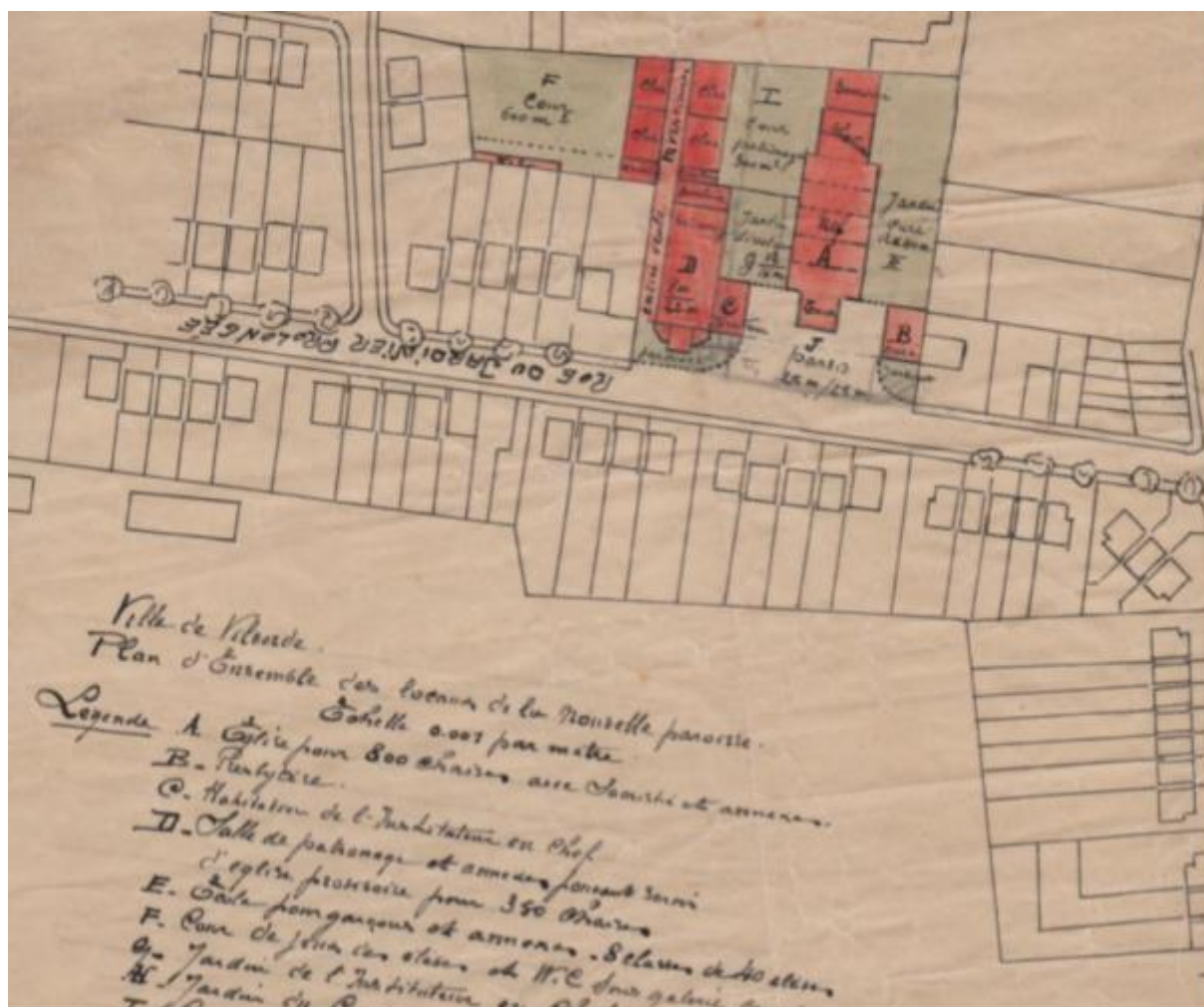
INVENTARIS VAN DE KUNST- EN ANDERE VOORWERPEN VAN HET ROEREND PATRIMONIUM

- HWF A07a en A07b

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

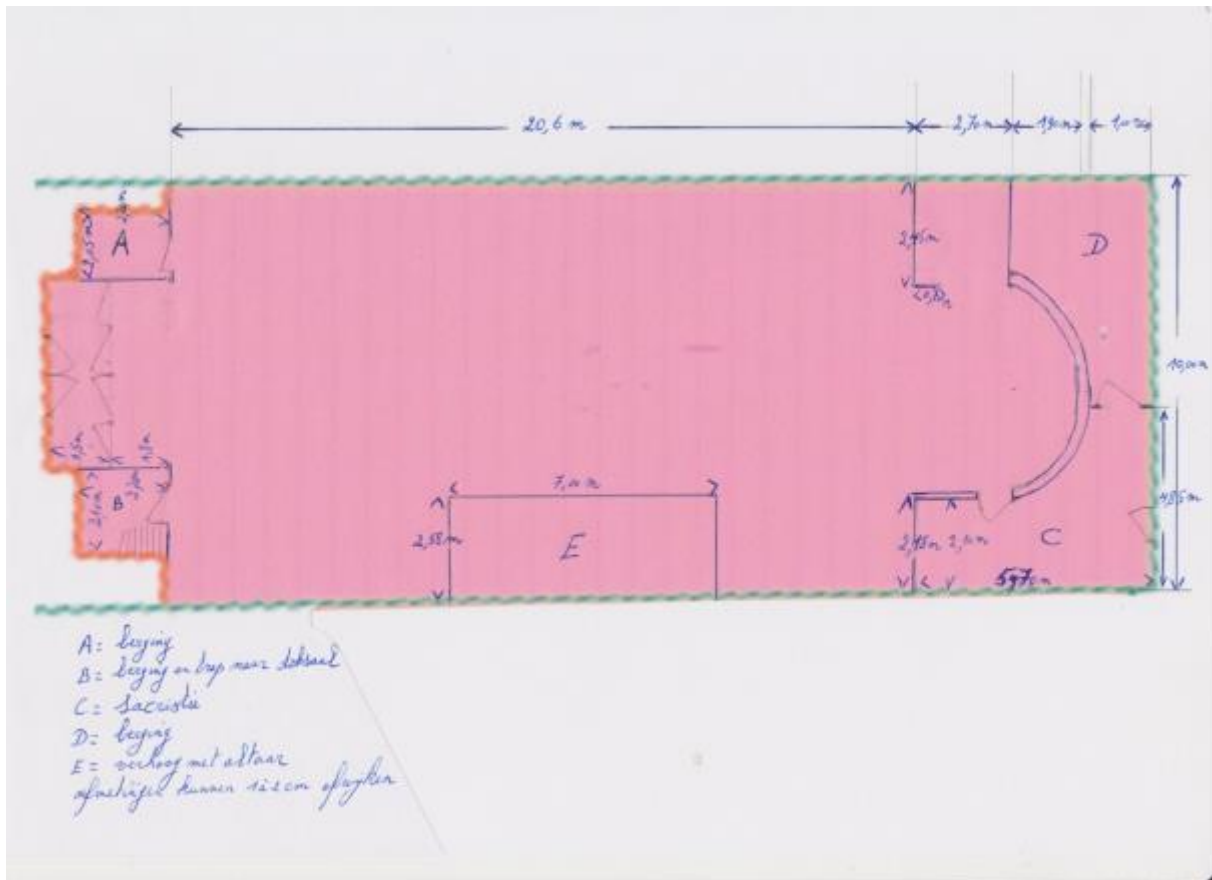
Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

Volgens dit plan zou "A" de kerk (800 stoelen) met sacristie & aansluitende ruimtes worden. "D" zou parochiezaal worden en dienst doen als voorlopige kerk (noodkerk) (350 stoelen). Uiteindelijk is "D" de huidige kerk.

Een grondplan werd niet teruggevonden. Het plan hieronder werd aan de hand van het kadastraal plan en eigen opmetingen door de leden van de kerkfabriek opgemaakt.

Oppervlakte

- oppervlakte kerkgebouw: 350 m² (perceel)
- aantal zitplaatsen kerkgebouw: 350 plaatsen

Opbouw

- type gebouw: een éénbeukige kerk (transeptloos).
- Aantal en soort bijruimtes: sacristie en enkele bergingen
- Uitbreidingsmogelijkheden:
 - o Uitbreiding is momenteel juridisch niet mogelijk, omdat de kerkfabriek enkel eigenaar is van het kerkgebouw en niet van omliggende gronden. Integratie in een ruimer project zou wel mogelijk zijn.

Voorzieningen

Sanitair	/
Verwarming	/
Verlichting	/
Keukenvoorzieningen	/
Audiosysteem	/
Beeldscherm(en)	/
Rolstoeltoegankelijkheid	/
Diefstal- en brandbeveiliging	/
Bliksembeveiliging	/
Gsm-operatoren	/

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen

Zonnepanelen (en batterijen)	/
Regenwateropvang	/
Dakisolatie	/
Groendak	/
Warmtepomp	/
Warmtenet	/
Windenergie	/
Aquathermie	/

Bouwfysische toestand

De algemene bouwfysische toestand is slecht omwille van de leegstand van het gebouw. Vooral het dak is aan herstelling toe. Boven het verlaagd plafond heeft het pleisterwerk op verscheidene plaatsen gelost. Dakisolatie is heel dun. Er werden in de voorbije jaren geen grote werken uitgevoerd met uitzondering van de herstelling van de klokkentoren in 2010. Monumentenwacht heeft geen controles uitgevoerd.

Grote investeringen zijn niet voorzien.

Er wordt momenteel naar een nieuwe bestemming , invulling of project gezocht.

Financiële gegevens

De eigenaar is verantwoordelijk voor het reguliere onderhoud, deze werkzaamheden zijn niet opgenomen in onderstaande oplistijng. Het belang van regelmatig onderhoud wordt benadrukt. Financiering van investeringswerken door de stad is enkel gerechtvaardigd wanneer de werken niet het gevolg zijn van nalatig onderhoud of herstel.

2.6.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Kerk, noch toren worden verlicht. Het luiden van de klok gebeurt niet meer, wegens de stabiliteit van de klokkenstoel. Aan de kerk is geen parking verbonden en haltes van het openbaar vervoer liggen op ongeveer 300 meter van de kerk. Er bevindt zich geen kerkhof rond of in de nabijheid van de kerk.

De voormalige pastorie ligt in de Hoveniersstraat (nr. 48).

De parochiezaal is niet meer in gebruik wegens onveiligheid. Het cultureel centrum Faubourg wordt ingepalmd door de school "De Kastanjelaar" en er is een klein wijkcentrum bij de sporthal "Hazeweide". Op de Leuvensesteenweg bevindt zich een kapel (Kapel van Stee(n)voort). In de onmiddellijke nabijheid zijn er geen kloosters.

In 2019 werd in de onmiddellijke nabijheid van de kerk (op de locatie van de vroegere gemeenschapsschool) een nieuwbouw in gebruik genomen door de Scouts en Gidsen Vilvoorde. Deze laatste zijn ook de eigenaar van deze gebouwen.

2.6.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Conform het Pastorale plan voor de toekomstige Pastorale Zone Vilvoord werd na het overlijden in 2018 van de residerende gepensioneerde priester E.H. Edward Van den Bosch het gebruik van de kerk beëindigd en fuseerde de parochie met de centrumparochie O.-L.-Vrouw Vilvoorde. (zie Decreet houdende samenvoeging van parochies, gegeven te Mechelen op 7 juni 2019 door toenmalig aartsbisschop van Mechelen-Brussel, Jozef Kardinaal De Kesel; en MB houdende erkenning van de samenvoeging van de parochie St.-Wivina met de te behouden parochie O.-L.-Vrouw van Goede Hoop te Vilvoorde van 12 september 2019).

De kerk staat momenteel leeg. Er wordt naar een nieuwe bestemming , invulling of project gezocht.

3. NAAR EEN TOEKOMSTVISIE

3.1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie

Deelgemeente (en wijk)	Kerk	Toekomstvisie
Vilvoorde, centrum	OLV van Goede Hoop	Centrale Kerk gebruik eredienst met valorisatie
Vilvoorde, Koningslo	Sint Aloysius van Gonzaga	Lokale Kerk gebruik eredienst met valorisatie, medegebruik en nevenbestemming
Vilvoorde, Houtem	Sint Antonius Abt	Lokale Kerk gebruik eredienst met valorisatie en nevenbestemming
Vilvoorde, Far West	Sint Jozef	Lokale Kerk gebruik eredienst met valorisatie, medegebruik en nevenbestemming
Vilvoorde, Peutie	Sint Martinus	Lokale Kerk gebruik eredienst met valorisatie en nevenbestemming
Vilvoorde, Faubourg	Heilige Wivina	Herbestemming (Verkoop)

Reeds vóór het vorige Kerkenbeleidsplan van 2018 werden aanpassingen doorgevoerd met oog op de Pastorale Zone Vilvoorde (in oprichting).

In 2014-2015 werd de parochie **St.-Jan Berchmans**, die deels op grondgebied Vilvoorde en Grimbergen lag, opgeheven. Het deel op Koningslo werd samengevoegd met de parochie St.-Aloysius van Gonzaga, Koningslo.

In 2016 werd de parochie **H. Hart, Kassei** opgeheven en samengevoegd met Vilvoorde, O.-L.-Vrouw van Goede Hoop (Decreet houdende opheffing en samenvoeging Parochies, gegeven op 15 juli 2016 door toenmalig aartsbisschop Jozef De Kesel en MB houdende erkenning van de opheffing van de parochie H. Hart van Jezus en de samenvoeging van deze parochie met de parochie OLV van Goede Hoop, gegeven op 23 november 2016).

Ondertussen werd sedert het overlijden van E.H. Edward Vanden Bosch in 2018 de parochie **Heilige Wivina, Faubourg** opgeheven. (zie Decreet houdende samenvoeging van parochies, gegeven te Mechelen op 7 juni 2019 door toenmalig aartsbisschop van Mechelen-Brussel, Jozef Kardinaal De Kesel; en MB houdende erkenning van de samenvoeging van de parochie St.-Wivina met de te behouden parochie O.-L.-Vrouw van Goede Hoop te Vilvoorde van 12 september 2019).

3.1.1. Onze Lieve Vrouw van Goede Hoop, centrum

Het Pastorale Plan voorziet in een ontwikkeling van het parochiale leven rond twee kernen waarin Vilvoorde Centrum vooral als een *liturgische* kern zal worden beschouwd. De kerk wordt dan ook bestemd als hoofdkerk voor de Pastorale Zone Vilvoorde (in oprichting).

De 'grote' kerk in het centrum blijft nog steeds een ijkpunt. We wensen dan ook zo lang mogelijk een wekelijkse zondagsviering op een vast tijdstip te kunnen aanbieden.

Dit houdt in dat er telkens op zondag en ook op hoogdagen eucharistie wordt gevierd. Er zal ook blijvend voorzien worden in de viering van andere sacramenten zoals het doopsel, het vormsel, de biecht en het huwelijk. Ook uitvaarten zullen mogelijk blijven binnen deze kerk. Uitvaarten en huwelijken zijn de laatste jaren in aantal afgenomen, een trend die zich wellicht nog zal doorzetten. Er zijn nog vrij veel doopaanvragen voor de Centrumkerk; het valt te verwachten dat dit ook zo zal blijven in de komende jaren.

Doorgaans zijn er een 150 à 200 mensen aanwezig tijdens de zondagsviering. Zij behoren tot verschillende leeftijdsgroepen en er zijn doorgaans een 10-tal jonge kinderen aanwezig. De gelovigen zijn van verschillende nationaliteiten: een aantal mensen uit de Spaanse gemeenschap woont wekelijks de viering bij, maar er zijn ook mensen uit Oostbloklanden, een groeiend aantal Afrikanen en een aantal Aziaten die regelmatig aanwezig zijn. De Spaanse internationale gemeenschap houdt jaarlijks haar viering in het kader van de Fiesta Rociera in deze kerk.

Mogelijk verdere evolutie in het gebruik

Wij voorzien dat ook in de verdere toekomst het gebruik van de kerk zal behouden blijven zoals hierboven omschreven.

De kerkfabriek onderzocht en blijft uitkijken naar mogelijke extra valorisatie van de Kerk als gebouw en ruimte waar vooral de aanwezige kunst en de uitstekende akoestiek en een rol kunnen spelen. Rekening moet echter gehouden worden met de vereisten ivm Erfgoed en veiligheid.

Ook de beperkte infrastructuur is een beperkende factor (o.a. Toilet, kleedkamer,)

Momenteel vinden er al culturele activiteiten plaats zoals concerten en kooroptredens ook voordrachten waren er al en ook tentoonstellingen. Dit kan mogelijk worden uitgebreid in samenwerking met de dienst cultuur en of Toerisme van de stad .

De laatste jaren werd ook deelgenomen aan Open Kerken.

De beperkte parkeer mogelijkheden in de directe buurt zijn wel een drempel voor minder mobiele bezoekers ook als het gaat om het aantrekken van Parochianen uit ander parochies.

Lange termijn onderzoekstraject: valorisatie

Blijven inzetten op valorisatie van de ruimte. De mogelijkheden bekijken voor het organiseren van concerten, activiteiten en evenementen.

Te onderzoeken of de liturgische kern versterkt kan worden bijvoorbeeld door het aantrekken van nieuwe parochianen. De valorisatie van de Onze Lieve Vrouw van Goede Hoop kan in elk geval overkoepelend bekeken worden met de toekomstvisie van Sint Jozef, Far West. Deze twee kerken liggen namelijk op wandelafstand van elkaar waarbij naar Sint Jozef gekeken wordt als pastorale kern.

3.1.2. Sint Aloysius van Gonzaga, Koningslo

De parochie Sint-Aloysius van Gonzaga omvat sinds enkele jaren heel Koningslo. Al in 1994 werd in het raam van de gewestvorming het deel van Koningslo dat eertijds bij de parochie van de Mutsaard was gebleven, canoniek bij Sint-Aloysius gevoegd. Uiteindelijk werd dit pas in 2012 door een ministerieel besluit bekrachtigd. Door een ander ministerieel besluit uit 2014 werd de parochie van 'Sint-Jan Berchmans van Het Voor' opgeheven en aangezien een deel van deze parochie op Vilvoords grondgebied lag, werd dit deel toegevoegd bij Sint-Aloysius.

Voor de pastorale zone is het huidige gebruik reeds afgestemd op het voorziene gebruik in de toekomst, dit wil zeggen tweewekelijkse misvieringen voor de komende 6 jaar. Met het oog op de bouwprojecten en de uitbreiding van Koningslo wordt ook actief gekeken of dit een invloed heeft op het aantal kerkgangers. Er is duidelijk initiatief en enthousiasme aanwezig bij vrijwilligers om de parochie nog te dragen.

De nevenbestemming beperkt zich tot een wekelijkse repetitie van het parochiaal zangkoor en hun kerstconcert.

Mogelijk verdere evolutie in het gebruik

Op dit ogenblik is er geen reden om aan te nemen dat het kerkelijke gebruik na 2025 zou wijzigen. De tweewekelijkse misvieringen blijven belangrijk voor de wijk Koningslo. Mogelijk is dat de realisatie van de bouwprojecten invloed zou kunnen hebben op het aantal kerkgangers.

Lange termijn onderzoekstraject: medegebruik en nevenbestemming

In het vorige kerkbeleidsplan werd deze kerk opgenomen als 'lokale kerk met valorisatie'. Echter erkennen we de mogelijkheid dat het aantal kerkgangers verder gaat afnemen. Dit betekent niet dat de waarde als (parochiale) ontmoetingscentrum afneemt. De komende periode wordt bekeken of ook de kerk een grotere rol kan spelen voor zover dit passend is bij de sfeer van het kerkgebouw en de liturgische activiteiten niet in de weg staat. Het voornemen is te onderzoeken of medegebruik en nevenbestemming vooral binnen het huidige aanbod aangemoedigd en gefaciliteerd kan worden.

3.1.3. Sint-Antonius Abt, Houtem

Op dit ogenblik is er geen reden om aan te nemen dat het kerkelijke gebruik na 2025 zou wijzigen. De tweewekelijkse misvieringen blijven belangrijk voor de wijk Houtem.

Er is immers in deze parochie nog een levendige kern die zich wil inzetten voor het voortbestaan van de parochie. Dat de parochie het meest afgelegen is van het centrum en een eigen, specifiek (landelijk) karakter heeft, draagt hiertoe bij. Gelet op de leeftijd en de inzet van de mensen ter plekke, mag voorzien worden dat althans op korte termijn de vieringen in deze parochie op dezelfde manier zullen plaatsvinden.

Mogelijk verdere evolutie in het gebruik

In het vorige kerkbeleidsplan werd deze kerk opgenomen als 'lokale kerk met valorisatie'. Omwille van het beschermd statuut, de ligging en de schaal van het gebouw zal ook in de toekomst worden gekeken naar verdere valorisatie door het opschalen van (orgel)concerten en voordrachten. De kerk kan ook ingezet worden als repetitielokaal voor o.a. muziekgezelschappen. De kerk heeft een goede akoestiek en kan gebruikt worden voor passende muzikuitvoeringen.

Op dit ogenblik wordt ervan uitgegaan dat het gebruik in de toekomst kan behouden blijven.

Lange termijn onderzoekstraject: nevenbestemming

Er wordt over nagedacht om in samenspraak met de stad bekijken of nevenbestemming mogelijk is, door het organiseren van (stedelijke) activiteiten op deze site aangepast aan het gebouw. Om het gebruik te verbeteren zou de wisselwerking tussen kerk en pastorie ook verder onderzocht kunnen worden.

3.1.4. Sint-Jozef, Far West

Het Pastorale Plan voorziet in een ontwikkeling van het parochiale leven rond twee kernen waarin St.-Jozef, Far West vooral als een *pastorale* kern zal worden beschouwd, gelet ook op de voorhanden zijnde infrastructuur onder de kerk en de aanwezigheid van een sterk verenigingsleven.

Het gebruik van de kerk is dan ook afgestemd op het Pastorale plan voor de Pastorale Zone Vilvoorde. Om de 14 dagen is er een eucharistieviering op zaterdagavond. Op zaterdag waar geen eucharistie wordt gevierd, is er vaak een gebedsviering, voorbereid en voorgegaan door een groepje lectoren. Vieringen op hoogdagen zullen dan in beurtrol met de andere lokale kerken doorgaan. Uitvaarten, doopvieringen en huwelijken zullen in de kerk kunnen blijven doorgaan. Vieringen op hoogdagen worden soms voorgegaan door een diaken.

Mogelijk verdere evolutie in het gebruik

De verwachting is dat de kerk ook na 2025 dezelfde functie zal blijven behouden.

De kerkfabriek hoopt eveneens het liturgische leven zo mogelijk te versterken door ontmoetingsmomenten na de viering zoals dit momenteel reeds gebeurt na de viering op de eerste zaterdag van de maand. Door bvb. de vormselcatechese te organiseren op de eerste zaterdag van de maand in de namiddag zouden ook de vormelingen en hun ouders kunnen aansluiten in de viering (met voornoemd ontmoetingsmoment). Ook het houden van de Paaswake in deze kerk, wordt in overweging genomen (zou dan gevolgd kunnen worden door een Paasdrink).

Medegebruik

Echter erkennen we de mogelijkheid dat het aantal kerkgangers verder gaat afnemen en stellen we vast dat deze tweede kern vooral dienst doet omwille van de bestaande infrastructuur, parkeermogelijkheden en het parochiale leven eerder dan de liturgische invulling.

De Sint-Jozef kerk zet reeds sterk in op medegebruik. Het wegvallen van de Gospelskerk Vlaanderen is een spijtige zaak en er wordt door de kerkfabriek op korte termijn gekeken of een nieuw medegebruiker gevonden kan worden.

De kerkfabriek staat open voor elke vorm van medegebruik, gedeeltelijke nevenbestemming of enige andere vorm van gebruik van de kerk op voorwaarde dat de activiteit kadert in onze levensbeschouwing en niet in strijd is met onze Christelijke waarden.

Lange termijn onderzoekstraject: nevenbestemming

Indien medegebruik niet gevonden wordt zal verder gekeken worden naar mogelijke nevenbestemming.

Te onderzoeken of deze pastorale kern versterkt kan worden bijvoorbeeld door het inzetten van het kerkgebouw als wijkcentrum. De centrumkerk en Sint-Jozef kerk liggen op wandelafstand van elkaar. De valorisatie van de Onze Lieve Vrouw van Goede Hoop kan in elk geval overkoepelend bekeken worden met de toekomstvisie van Sint Jozef, Far West.

De kerk heeft architecturale mogelijkheden om verschillende scenario's te onderzoeken.

3.1.5. Sint-Martinus, Peutie

Gezien het huidige gebruik reeds is afgestemd op het gebruik in de toekomstige Pastorale Zone, valt het voorziene gebruik samen met het actuele gebruik van de kerk.

Mogelijk verdere evolutie in het gebruik

In de loop van de volgende jaren zullen de tweewekelijkse misvieringen wellicht verder worden afgebouwd. Het is evenwel de bedoeling dat de kerk een liturgische bestemming behoudt, in het kader van een openkerk, waar liturgie op sommige momenten nog gewenst zal zijn (grote liturgische feesten, communievieringen, dopen, huwelijken en begrafenissen). Ook de jaarlijkse St. Leonardus-processie blijft een belangrijk liturgisch evenement, waarbij veel Peutienaren zich nog betrokken voelen.

De kerk wil in de toekomst focussen op **een open en gastvrije kerk**, een ruimte die openstaat voor iedereen die erfgoed, kunst, stilte, ontmoetingen, rust of meditatie waardeert. De kerk kan als openkerk ook ter beschikking gesteld worden voor niet-liturgische activiteiten. Gezien het verdwijnen van het Gildenhuis als parochiale ontmoetingsruimte zal gezocht worden naar een meer polyvalente binneninrichting, zodat nevenbestemming mogelijk wordt, in eerste instantie voor het lokaal verenigingsleven, met voorrang voor parochiaal aanleunend verenigingsleven (vb. ziekenzorg, seniorenbijeenkomsten) en andere christelijke gemeenschappen. Andere nevenbestemmingen (bv cultureel) worden niet uitgesloten, met respect voor de blijvende liturgische hoofdbestemming van de kerk op belangrijke liturgische momenten.

Lange termijn onderzoekstraject: nevenbestemming

De nodige restauratiewerken kunnen een momentum creëren om richting te geven aan een lange termijn toekomstvisie. Voorafgaand de restauratie zou best verschillende scenario's onderzocht worden.

Er kunnen groeiscenario's opgenomen worden, waarbij bijvoorbeeld nevenbestemming ook bekeken kan worden. De verschillende opties hebben andere gevolgen voor het architecturale concept. De geplande restauratie ondersteunt best een polyvalent gebruik.

3.1.6. Heilige Wivina

Deze kerk wordt niet meer als zodanig gebruikt.

Mogelijk verdere evolutie in het gebruik

De kerk staat momenteel leeg. Er wordt naar een nieuwe bestemming, invulling of project gezocht. Sinds de fusie tussen Kerkfabriek Vilvoorde en Kerkfabriek Faubourg in 2018 is de Kerkfabriek Vilvoorde actief bezig met de toekomst van dit gebouw.

Mogelijkheden bij stadsbestuur af getoetst i.e.

Mogelijk voorkooprecht gebruiken > Negatief

De mogelijkheden in verband met afbraak kan de stad een sloopvergunning beloven na eventuele verkoop > negatief

2020 - 2024

Er was geen interesse om mee te gaan in onze opzet om de kerk te herbestemmen naar gemeenschapsruimte.

De kerkfabriek heeft het goed aangeboden aan de Stichting (eigenaar van de grotere site bestaande uit pastorie, feestzaal en gronden) om dit eigendom mee in hun beheer te integreren en een groter project op te starten. De kerkfabriek werd verder niet betrokken bij de verdere ontwikkeling. Verschillende voorstellen werden gedaan door de Stichting. Dit verliep eveneens moeilijk en had geen resultaat.

2023-2024

Plots stelde een architect aan de Stichting voor om de kerk apart te verkopen. De stichting vond het een goed voorstel en ging daarop in, de kerkfabriek echter kon niet ingaan op het voorstel tot verkoop omdat de kerk nog niet ontwijd is.

De kerkfabriek besliste bijgevolg de verkoop af te gelasten en besliste om zelf te zoeken naar een oplossing.

2024 -2025

De kerkfabriek sprak o.a. met de scouts Vilvoorde maar deze haakten af uit financiële overwegingen. Ook de contacten met toneelkring De Violier sprongen af omdat zij bij het Tobit project meedongen.

Ondertussen blijft het gebouw een kerk en zal pas kunnen worden ontwijd als er een inhoudelijk aanvaardbaar project wordt voorgelegd. De leiding van dit project ligt bij de Stichting.

Herbestemming / verkoop

De kerkfabriek moet actief stappen ondernemen om het gebouw te herbestemmen en/of te verkopen. Leegstand zal de bouwfysische toestand verder verslechteren. Voor een herbestemming kunnen subsidies aangevraagd worden bij binnenlandsbestuur tot maximum 5 jaar na ontwijding. Hierna vervalt deze mogelijkheid.

De stad bekijkt de mogelijkheid om voor de volledige omgeving ondersteuning te vragen van ABB Stedenbeleid . Die bieden momenteel de mogelijkheid voor ondersteuning aan de provinciesteden om bepaalde sites proactief te onderzoeken. We hebben dit in het verleden al gedaan voor een andere site en dat was vrij succesvol.

Op deze wijze kan de kerkfabriek inspelen op de ontwikkelingen van de wijdere omgeving.

3.2. Plan van aanpak: hoe de toekomstige invullingen zullen worden onderzocht

Onze parochies hebben de laatste jaren beginnend bij het opstellen van het originele kerkenplan reeds meerdere stappen ondernomen om de reële organisatie van de zone aan te passen aan de inhoud van het kerkenplan van 2013 dat aan de basis ligt van het kerkenbeleidsplan van 2018.

Zo werd de parochie het Voor afgebouwd en werd de parochie van H.Hart Kassei samengevoegd met Onze Lieve Vrouw van Goede Hoop, in samenspraak werden de kerk en de pastorie van H.Hart daaropvolgend verkocht aan het K(atholiek) O(ndewijs) V(ilvoorde).

De Parochie van St Jozef heeft een diepgaand maar aflopend medegebruik georganiseerd.

De parochie Heilige Wivina Faubourg fuseerde met O.L.Vrouw Vilvoorde en de kerk wordt niet meer als zodanig gebruikt.

Alle Kerkfabrieken, het CKB en de vertegenwoordiger van de Bisschop engageren zich zoals tot nu gebeurde om de mogelijkheden i.v.m. de verdere evolutie van het gebruik van de Parochiekerken van onze zone op een regelmatige basis op te volgen en bij vragen, mogelijkheden of ingrijpende veranderingen de verschillende opties grondig te onderzoeken binnen het kader van dit plan. Tevens zien zij uit dat dit punt eenmaal per jaar geagendeerd worden op de overlegvergaderingen van CKB met de Stad Vilvoorde.

De centrumkerk heeft een stabiele werking op lange termijn. De 4 overige kerken hebben een stabiele werking op korte termijn. Omdat we erkennen dat in een aantal van deze kerken de vieringen en kerkgangers verder zullen afnemen zetten we de komende periode in op het verder onderzoeken van lange termijn toekomstvisies. De Stad Vilvoorde kijkt mee naar de mogelijkheden. De kerken nemen steeds een centrale positie in en zijn beeldbepalend voor hun directe omgeving en de desbetreffende wijken en dus belangrijk voor de stad.

BESLUIT

Alle betrokken partijen engageren zich om naar aanleiding van het jaarlijks overleg tussen het centraal kerkbestuur en de gemeente na te gaan of het plan nog actueel is en of wijzigingen noodzakelijk zijn. Indien wijzigingen nodig zijn, worden ze opgenomen in een addendum aan dit kerkenbeleidsplan na goedkeuring door de bisschop en door de gemeenteraad. Dit principe is toe te passen bij de start van elke nieuwe legislatuur. Volgens het Eredienstendecreet dat in werking treedt vanaf 1 januari 2025 moet elk kerkenbeleidsplan de eerste zes maand van elke nieuwe legislatuur vernieuwd of herbevestigd worden.